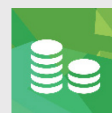

Ειδική έκθεση

Έσοδα της ΕΕ από τα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών

Αρχή μετ' εμποδίων λόγω μη επαρκώς συγκρίσιμων ή αξιόπιστων στοιχείων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Περιεχόμενα

	Σημείο
Σύνοψη	I-VIII
Εισαγωγή	01-17
Ο νέος ίδιος πόρος που βασίζεται στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών	01-07
Υπολογισμός και είσπραξη του ίδιου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά	08-10
Υπολογισμός παραγμένων και ανακυκλωμένων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών	11-15
Καθήκοντα και αρμοδιότητες	16-17
Εμβέλεια και προσέγγιση του ελέγχου	18-24
Παρατηρήσεις	25-94
Η εισαγωγή του νέου ίδιου πόρου δεν ήταν εύρυθμη, με αποτέλεσμα οι εκτιμήσεις να είναι ανακριβείς	25-60
Τα κράτη μέλη δεν ήταν επαρκώς προετοιμασμένα και η υποστήριξη της Επιτροπής, αν και κατάλληλη, δεν ήταν έγκαιρη	25-41
Ο ασυνεπής ορισμός του <i>πλαστικού</i> και η ανασφάλεια δικαίου εμπόδισαν την εναρμονισμένη εισαγωγή του ίδιου πόρου	42-53
Κατά το πρώτο έτος εφαρμογής, η πρόβλεψη για τον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά υποεκτιμήθηκε κατά 1,1 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό το οποίο αντισταθμίστηκε με συνεισφορές βάσει του ΑΕΕ προκειμένου να ισοσκελιστεί ο προϋπολογισμός της ΕΕ	54-60

Προβλήματα με τη συγκρισιμότητα και την αξιοπιστία των στοιχείων παραμένουν ανεπίλυτα	61-94
Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν διαφορετικές μεθόδους κατάρτισης δεδομένων και δεν εξισορροπούν τα αποτελέσματα που προκύπτουν	61-66
Ως σημείο μέτρησης της ποσότητας που ανακυκλώνεται δεν λαμβάνεται η είσοδος στην εργασία ανακύκλωσης	67-71
Είναι υπαρκτός ο κίνδυνος τα στοιχεία σχετικά με τις ανακυκλωμένες ποσότητες να είναι αναξιόπιστα λόγω έλλειψης ελέγχων όσον αφορά την επεξεργασία των απορριμμάτων που παραλαμβάνουν οι ανακυκλωτές	72-88
Οι επιθεωρήσεις της Επιτροπής πραγματοποιούνται βάσει των καθιερωμένων διαδικασιών, αλλά δεν επαρκούν για την κάλυψη των σημαντικότερων κινδύνων που μπορεί να εμφανίσει η διαδικασία κατάρτισης δεδομένων	89-94
Συμπεράσματα και συστάσεις	95-98
Παραρτήματα	
Παράρτημα Ι – Καθαρές συνεισφορές των κρατών μελών στον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά το 2023 και αντίστοιχες μειώσεις	
Συνομογραφίες	
Γλωσσάριο	
Απαντήσεις της Επιτροπής	
Χρονογραμμή	
Κλιμάκιο ελέγχου	

Σύνοψη

I Οι ίδιοι πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν τις κύριες πηγές εσόδων του ενωσιακού προϋπολογισμού. Τον Ιανουάριο του 2021, η ΕΕ εισήγαγε έναν νέο ίδιο πόρο, ο οποίος βασίζεται στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που παράγονται στα κράτη μέλη. Επιδίωξή της ήταν η διαφοροποίηση των πηγών εσόδων της και η συμβολή στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της, παρέχοντας κίνητρο στα κράτη μέλη να μειώσουν το συγκεκριμένο είδος απορριμμάτων. Το 2023, τα έσοδα από τον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά ανήλθαν σε 7,2 δισεκατομμύρια ευρώ, ήτοι στο 4,0 % των συνολικών εσόδων της ΕΕ.

II Στόχος του ελέγχου μας ήταν να εξετάσουμε το πλαίσιο που καθιέρωσε η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, για τη διαχείριση του εν λόγω ιδίου πόρου. Ειδικότερα, αξιολογήσαμε κατά πόσον η Επιτροπή και τα κράτη μέλη ήταν επαρκώς προετοιμασμένα για την εισαγωγή του νέου ιδίου πόρου και αν μπορούσαν να διασφαλίσουν τη συγκρισιμότητα και την αξιοπιστία των στοιχείων για τον υπολογισμό του.

III Με τον εν προκειμένω έλεγχο, επιδίωξή μας ήταν να προσδιορίσουμε σε πρώιμο στάδιο τα σημεία της διαδικασίας υπολογισμού που επιδέχονται βελτίωση. Τα συμπεράσματα του εν λόγω ελέγχου αναμένεται επίσης να λειτουργήσουν ως διδάγματα που θα μπορούσε η Επιτροπή να λάβει υπόψη της όσον αφορά τη διαχείριση των νέων ιδίων πόρων που θα εισαχθούν τα επόμενα έτη.

IV Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα κράτη μέλη δεν ήταν επαρκώς προετοιμασμένα για την εφαρμογή του ιδίου πόρου που βασίζεται στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών και ότι, παρόλο που οι δράσεις της Επιτροπής για την παρακολούθηση και τη στήριξη της εφαρμογής του ιδίου πόρου συνέβαλαν στη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων, δεν έλαβαν χώρα εγκαίρως. Καταλήγουμε επίσης στο συμπέρασμα ότι τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για τους σκοπούς του ιδίου πόρου δεν ήταν επαρκώς συγκρίσιμα και αξιόπιστα. Αυτό επηρεάζει με τη σειρά του τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την αναφορά στοιχείων σχετικά με την επίτευξη των τιμών-στόχου ανακύκλωσης που καθορίζονται στην οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας.

V Διαπιστώσαμε ότι τα κράτη μέλη καθυστέρησαν να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο βασικές νομικές πτυχές. Επισημάναμε επίσης ότι ο ορισμός του *πλαστικού* διαφέρει μεταξύ των νομικών εγγράφων της ΕΕ. Αυτό, σε συνδυασμό με την καθυστερημένη έγκριση βασικών νομικών απαιτήσεων, δεν επέτρεψε την εναρμονισμένη εισαγωγή του ιδίου αυτού πόρου.

VI Επιπλέον, τα κράτη μέλη δεν εφάρμοσαν βασικές διαδικασίες κατάρτισης δεδομένων, όπως η χρήση των δύο μεθόδων κατάρτισης για τα παραγμένα απορρίμματα και η εξισορρόπηση των αποτελεσμάτων. Δεν χρησιμοποίησαν το σημείο μέτρησης που ορίζεται στη νομοθεσία για τον υπολογισμό των ποσοτήτων που ανακυκλώθηκαν, ούτε χρησιμοποίησαν τα μέσα ποσοστά απωλειών βάσει εναρμονισμένων κανόνων.

VII Επιπλέον, μολονότι οι επιθεωρήσεις της Επιτροπής πραγματοποιήθηκαν βάσει των καθιερωμένων διαδικασιών, δεν επαρκούσαν για να καλύψουν τους σημαντικότερους κινδύνους που μπορεί να εμφανίσει η διαδικασία κατάρτισης δεδομένων. Διαπιστώσαμε ότι, λόγω της έλλειψης ελέγχων σχετικά με τις διαδικασίες ανακύκλωσης, τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που δηλώνονται ως ανακυκλωμένα ενδέχεται να μην έχουν ανακυκλωθεί σε όλες τις περιπτώσεις. Τα κράτη μέλη δεν ήταν σε θέση να διασφαλίσουν ότι οι προϋποθέσεις για την ανακύκλωση των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που εξάγονται εκτός της ΕΕ ισοδυναμούσαν σε γενικές γραμμές με τις διαδικασίες ανακύκλωσης της ΕΕ.

VIII Συνιστούμε στην Επιτροπή:

- να εφαρμόσει τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την εισαγωγή του ιδίου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά·
- να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα και την αξιοπιστία των στοιχείων·
- να μετριάσει τον κίνδυνο μη επακόλουθης ανακύκλωσης των απορριμμάτων που αποστέλλονται σε ανακυκλωτές.

Εισαγωγή

Ο νέος ίδιος πόρος που βασίζεται στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών

01 Οι ίδιοι πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν τις κύριες πηγές εσόδων του ενωσιακού προϋπολογισμού. Μέχρι το 2021, υπήρχαν τρεις ίδιοι πόροι: οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (κυρίως από τελωνειακούς δασμούς που επιβάλλονται στις εισαγωγές στην ΕΕ), ο ίδιος πόρος που βασίζεται στον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και ο ίδιος πόρος που βασίζεται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ).

02 Τον Ιανουάριο του 2021, η ΕΕ εισήγαγε έναν νέο ίδιο πόρο που βασίζεται στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που παράγονται από τα κράτη μέλη (ο «ίδιος πόρος που βασίζεται στα πλαστικά»)¹. Αυτή ήταν η πρώτη σημαντική αλλαγή στο σύστημα ιδίων πόρων της ΕΕ από το 1988, όταν εισήχθη ο ίδιος πόρος που βασίζεται στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν (ΑΕΠ) (που μετατράπηκε αργότερα σε ΑΕΕ). Ο ίδιος πόρος που βασίζεται στα πλαστικά αποτελεί επίσης το πρώτο βήμα που προτείνει ο οδικός χάρτης για εισαγωγή νέων ιδίων πόρων, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποπληρωμή του μέσου ανάκαμψης της ΕΕ. Ο οδικός χάρτης επισυνάπτεται στη διοργανική συμφωνία μεταξύ του Συμβουλίου, του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027².

03 Η απόφαση για τους ίδιους πόρους αναφέρει ότι η εισαγωγή αυτού του νέου ιδίου πόρου παρέχει κίνητρο για τη μείωση της κατανάλωσης πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης, την προώθηση της ανακύκλωσης και την τόνωση της κυκλικής οικονομίας. Αναφέρει επίσης ότι με τους νέους ίδιους πόρους αναμένεται να βελτιωθεί η στήριξη των στόχων των πολιτικών της Ένωσης και να μειωθούν οι συνεισφορές των κρατών μελών βάσει ΑΕΕ³.

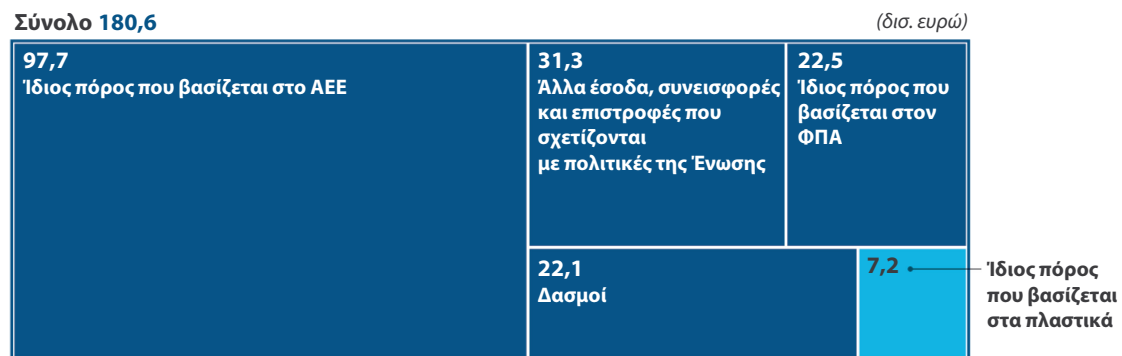
¹ Απόφαση 2020/2053 του Συμβουλίου («απόφαση για τους ίδιους πόρους»).

² Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων.

³ Αιτιολογικές σκέψεις 6 και 7 της απόφασης για τους ίδιους πόρους.

04 Το 2023, τα έσοδα από τον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά ανήλθαν σε 7,2 δισεκατομμύρια ευρώ, ήτοι στο 4,0 % των συνολικών εσόδων της ΕΕ (βλέπε [γράφημα 1](#)). Η κατανομή των συνεισφορών ανά κράτος μέλος παρουσιάζεται στο [παράρτημα Ι](#).

Γράφημα 1 – Πηγές εσόδων της ΕΕ το 2023

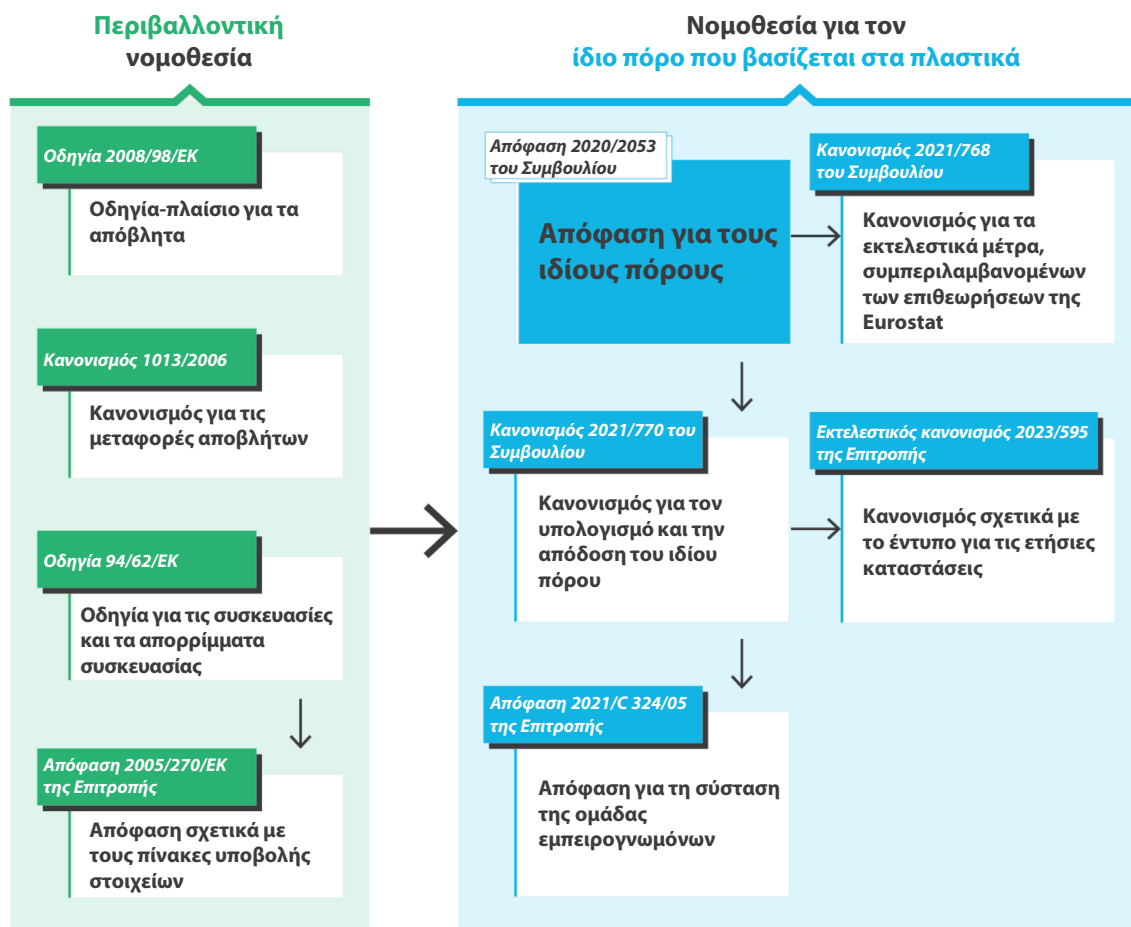

Σημ.: Στο γράφημα δεν περιλαμβάνονται τα έσοδα του προϋπολογισμού που συνδέονται με το μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU, λόγω του έκτακτου και προσωρινού χαρακτήρα του.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ.

05 Στο [γράφημα 2](#) παρουσιάζεται επισκόπηση του νομικού πλαισίου, το οποίο περιλαμβάνει την περιβαλλοντική νομοθεσία και τη νομοθεσία για τον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά.

Γράφημα 2 – Νομικό πλαίσιο

Πηγή: ΕΕΣ.

06 Η οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα⁴ ορίζει τις βασικές έννοιες και περιλαμβάνει ορισμούς που σχετίζονται με τη διαχείριση των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των αποβλήτων, της ανακύκλωσης και της ανάκτησης. Η οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας⁵ προβλέπει ορισμούς, τιμές-στόχο ανακύκλωσης και άλλες διατάξεις που ισχύουν ειδικά για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας. Η οδηγία απαιτεί επίσης από τα κράτη μέλη να καταρτίζουν και να υποβάλλουν δεδομένα σχετικά με τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών. Από το 1997, τα δεδομένα αυτά χρησιμοποιούνται προκειμένου να εξακριβωθεί αν έχουν επιτευχθεί οι τιμές-στόχος ανακύκλωσης που ορίζονται στην οδηγία. Ο κανονισμός για τις μεταφορές αποβλήτων⁶ καθορίζει τους κανόνες για τη μεταφορά αποβλήτων εντός της ΕΕ και την εξαγωγή τους σε τρίτες χώρες.

⁴ Οδηγία 2008/98/ΕΚ.

⁵ Οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας, 94/62/ΕΚ.

⁶ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1013/2006.

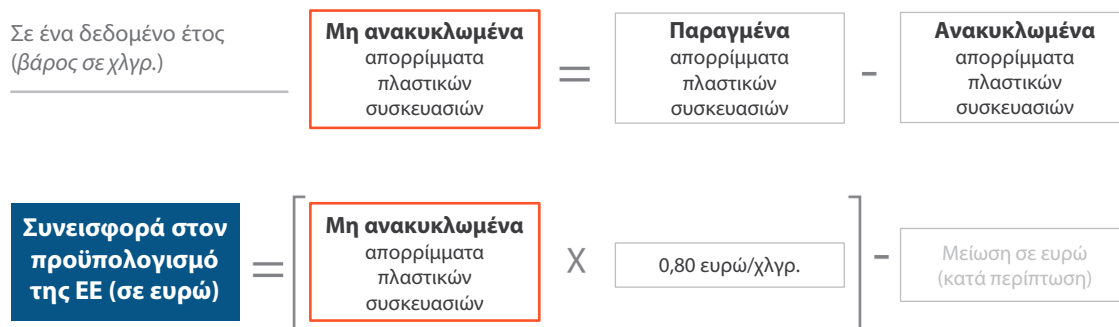

07 Η απόφαση για τους ίδιους πόρους καθορίζει τη μέθοδο υπολογισμού του ίδιου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά. Σε άλλες νομοθετικές πράξεις⁷ προβλέπονται περαιτέρω σημαντικές λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή αυτού του ίδιου πόρου. Στη γνώμη 03/2022 του ΕΕΣ σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής για τη διαδικασία απόδοσης τριών νέων ιδίων πόρων προτείναμε την ενοποίηση και την ευθυγράμμιση των κανόνων για όλους τους ίδιους πόρους⁸.

Υπολογισμός και είσπραξη του ίδιου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά

08 Ο ίδιος πόρος που βασίζεται στα πλαστικά συνίσταται σε εθνική συνεισφορά που έχει υπολογιστεί στα 0,8 ευρώ ανά χιλιόγραμμο μη ανακυκλωμένων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών. Τα 17 κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕΕ το 2017 ήταν χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ επωφελήθηκαν από σταθερή κατ' αποκοπή μείωση, ώστε να αποφευχθεί η υπέρμετρα φθίνουσα επίδραση στις εθνικές συνεισφορές⁹. Η μείωση υπολογίστηκε πολλαπλασιάζοντας τον πληθυσμό του κράτους μέλους για το 2017 επί 3,8 χιλιόγραμμα και επί 0,8 ευρώ. Στο [γράφημα 3](#) απεικονίζεται η μέθοδος υπολογισμού.

Γράφημα 3 – Υπολογισμός των συνεισφορών των κρατών μελών

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει της απόφασης για τους ίδιους πόρους.

⁷ Κανονισμός 2021/768 του Συμβουλίου (μέτρα ελέγχου και εποπτείας), εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2023/595 της Επιτροπής (απαιτήσεις υποβολής στοιχείων) και κανονισμός 2021/770 του Συμβουλίου (διαδικασία απόδοσης του ίδιου πόρου).

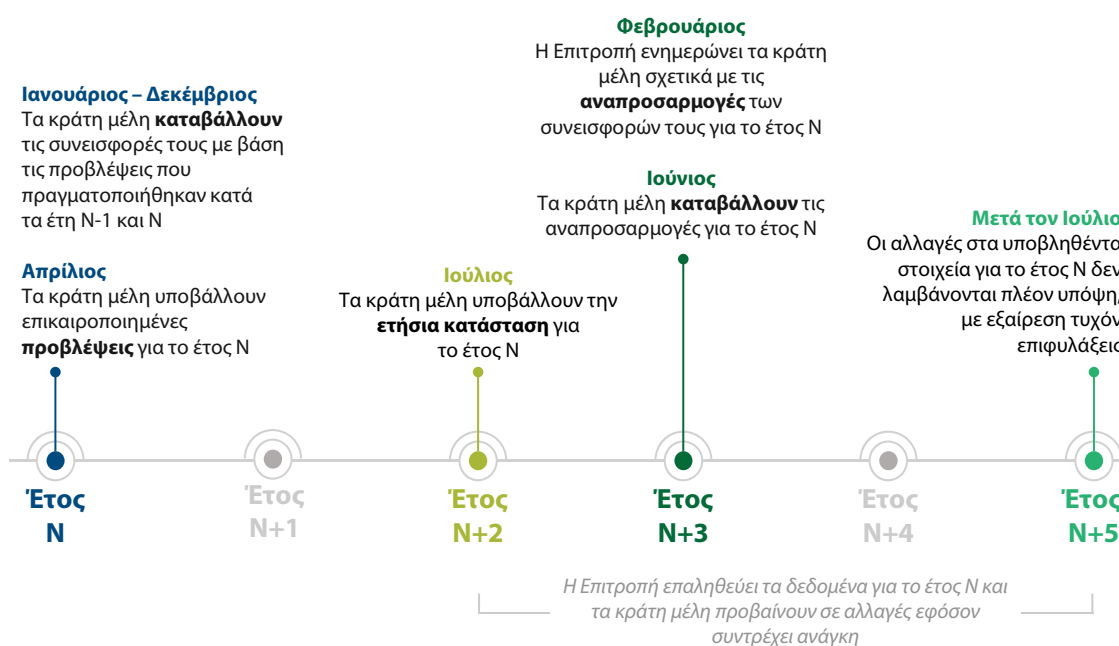
⁸ Σημεία 42 έως 44.

⁹ Αιτιολογική σκέψη 7 της απόφασης για τους ίδιους πόρους.

09 Οι υπολογισμοί αυτοί βασίζονται στα στατιστικά στοιχεία σχετικά με το σύνολο των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που παράγονται και ανακυκλώνονται κάθε χρόνο, όπως υποβάλλονται από τα κράτη μέλη. Δεδομένου ότι τα σχετικά στοιχεία καθίστανται διαθέσιμα δύο χρόνια μετά το έτος που αφορούν, η Επιτροπή υπολογίζει πρώτα τις συνεισφορές με βάση τις προβλέψεις που έχουν συμφωνηθεί με τα κράτη μέλη. Πρόκειται για τη συνήθη πρακτική που εφαρμόζεται και στην περίπτωση των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και στο ΑΕΕ.

10 Η Επιτροπή αναπροσαρμόζει τους υπολογισμούς των συνεισφορών των κρατών μελών μόλις καταστούν διαθέσιμα τα στατιστικά στοιχεία. Κάθε χρόνο, η Επιτροπή εισπράττει τα ποσά που οφείλουν όσα κράτη μέλη κατέβαλαν λιγότερα από το κατ' αναλογία μερίδιό τους στο ΑΕΕ της ΕΕ, τα οποία και κατανέμει μεταξύ των κρατών μελών που κατέβαλαν καθ' υπέρβαση ποσά. Στο [γράφημα 4](#) παρουσιάζονται τα κύρια ορόσημα για τον υπολογισμό και την είσπραξη των συνεισφορών των κρατών μελών στον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά.

Γράφημα 4 – Ορόσημα για τον υπολογισμό και την είσπραξη των συνεισφορών των κρατών μελών για ένα δεδομένο έτος N

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του [κανονισμού 2021/770 του Συμβουλίου](#).

Υπολογισμός παραγμένων και ανακυκλωμένων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών

11 Σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό για τον καθορισμό του εντύπου για την ετήσια κατάσταση¹⁰, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να χρησιμοποιούν δύο μεθόδους για την εκτίμηση των παραγμένων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών. Η πρώτη είναι η προσέγγιση «διατιθέμενα στην αγορά», η οποία βασίζεται κυρίως σε στοιχεία από τους παραγωγούς πλαστικών συσκευασιών. Η δεύτερη είναι η προσέγγιση «ανάλυση απορριμμάτων», η οποία βασίζεται σε πληροφορίες σχετικά με τις ποσότητες και τους τύπους υλικών σε μια συγκεκριμένη ροή αποβλήτων. Βασιζόμενα στα αποτελέσματα και των δύο μεθόδων, τα κράτη μέλη παρέχουν μια ενιαία εκτίμηση των παραγμένων απορριμμάτων. Πρόκειται για τη λεγόμενη «εξισορρόπηση» των δύο μεθόδων.

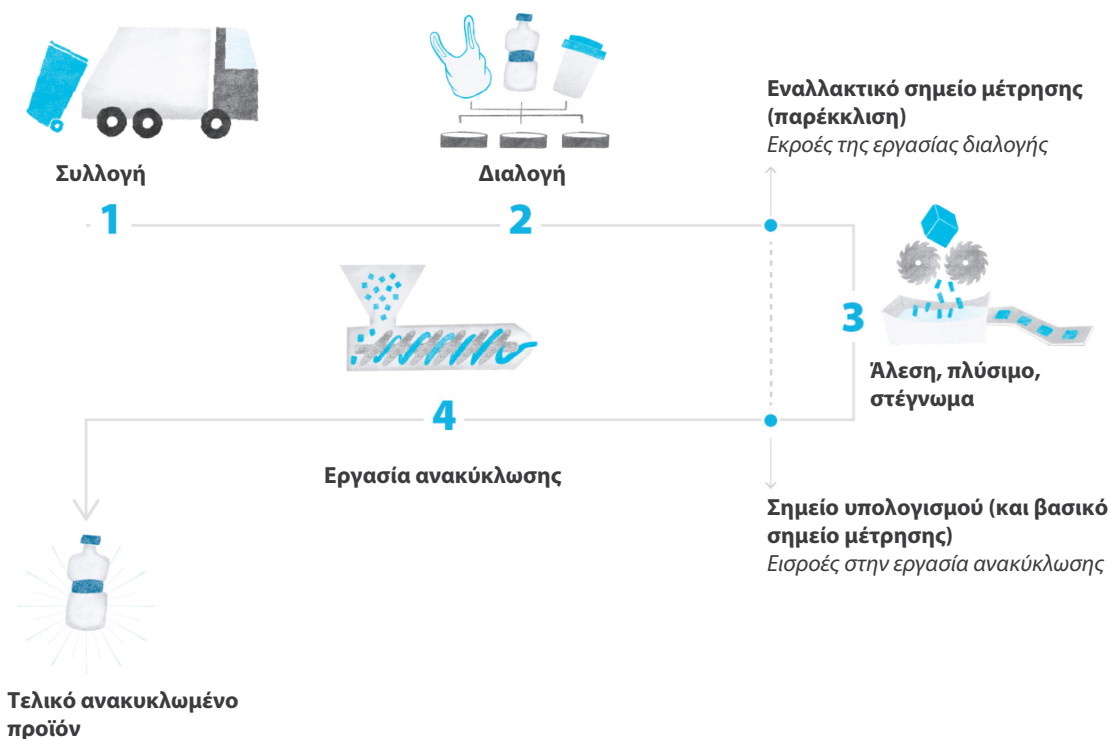
12 Η οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας¹¹ περιλαμβάνει την απαίτηση το βάρος των ανακυκλωμένων απορριμμάτων συσκευασίας να είναι εκείνο που μετράται κατά την είσοδο των απορριμμάτων στην εργασία ανακύκλωσης («σημείο υπολογισμού»). Κατά παρέκκλιση από την απαίτηση αυτή, η νομοθεσία επιτρέπει τη μέτρηση του βάρους των απορριμμάτων στην έξοδο από την εργασία διαλογής, υπό την προϋπόθεση ότι τα απορρίμματα υποβάλλονται στη συνέχεια σε ανακύκλωση και ότι αφαιρείται από τον υπολογισμό το βάρος των υλικών ή ουσιών που απομακρύνονται με εργασίες που προηγούνται της ανακύκλωσης. Για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε [γράφημα 5](#).

---

¹⁰ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2023/595 της Επιτροπής.

¹¹ Άρθρο 6α, παράγραφος 2, της οδηγίας (ΕΕ) 2018/852 για τροποποίηση της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας.

Γράφημα 5 – Υπολογισμός ανακυκλωμένων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του γραφήματος A 1: Σημείο υπολογισμού πλαστικών, σ. 67 του εγγράφου Commission guidance for the compilation and reporting of data on packaging and packaging waste according to Decision 2005/270/EC, έκδοση Μαρτίου 2023.

13 Σε περίπτωση που τα κράτη μέλη κάνουν χρήση της παρέκκλισης σε σχέση με τη μέτρηση στο σημείο υπολογισμού, μπορεί να χρησιμοποιούν τα μέσα ποσοστά απωλειών για την εκτίμηση του βάρους των υλικών ή των ουσιών που απομακρύνονται πριν από την ανακύκλωση. Τα μέσα ποσοστά απωλειών μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνον όταν δεν είναι δυνατόν να ληφθούν με άλλο τρόπο αξιόπιστα στοιχεία και πρέπει να υπολογίζονται με βάση τους κανόνες που θεσπίζει η Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξη. Σύμφωνα με την οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα, η Επιτροπή όφειλε να εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σχετικά με τα μέσα ποσοστά απωλειών έως τις 31 Μαρτίου 2019¹².

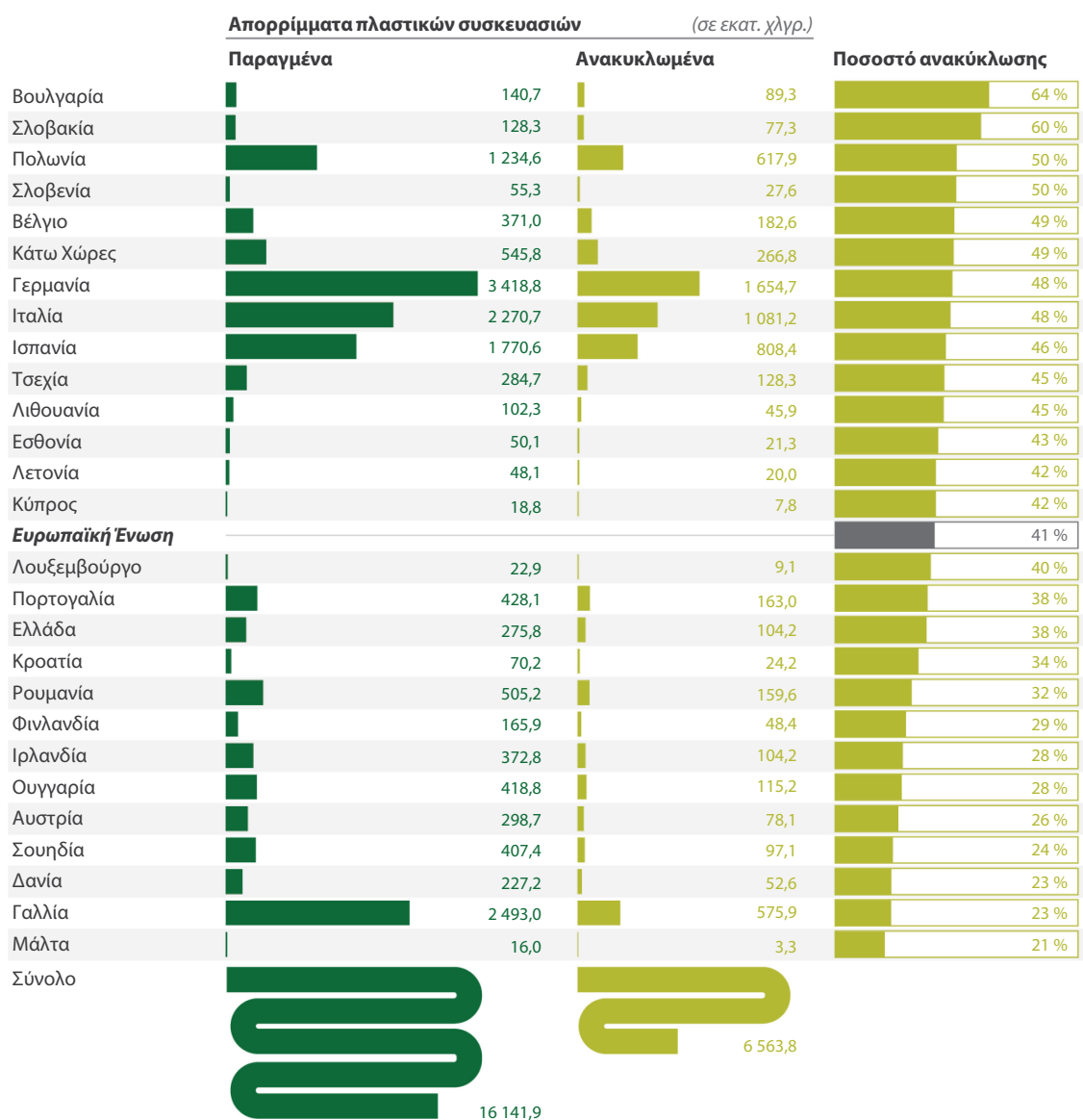
¹² Άρθρο 11α, παράγραφος 10, της οδηγίας (ΕΕ) 2018/851 για την τροποποίηση της οδηγίας-πλαισίου για τα απόβλητα.

14 Τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν ότι τα απόβλητα που εξάγονται από την ΕΕ προς ανακύκλωση συνυπολογίζονται για την επίτευξη των τιμών-στόχου ανακύκλωσης μόνον εφόσον ο εξαγωγέας αποδεικνύει ότι η επεξεργασία των αποβλήτων εκτός της ΕΕ έλαβε χώρα υπό συνθήκες εν γένει ισοδύναμες με τις απαιτήσεις της σχετικής ενωσιακής περιβαλλοντικής νομοθεσίας¹³. Τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που εισάγονται σε ένα κράτος μέλος προς ανακύκλωση πρέπει να αφαιρούνται από τη συνολική ποσότητα ανακυκλωμένων απορριμμάτων του εν λόγω κράτους μέλους. Στο [γράφημα 6](#) παρουσιάζονται τα ποσοστά ανακύκλωσης με βάση τα στοιχεία για τον ίδιο πόρο που υπέβαλαν τα κράτη μέλη το 2023 για το οικονομικό έτος 2021.

---

¹³ Άρθρο 11α, παράγραφος 8, της [οδηγίας \(ΕΕ\) 2018/851](#) για την τροποποίηση της οδηγίας-πλαισίου για τα απόβλητα, και άρθρο 6α, παράγραφος 8, της [οδηγίας \(ΕΕ\) 2018/852](#) για τροποποίηση της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας.

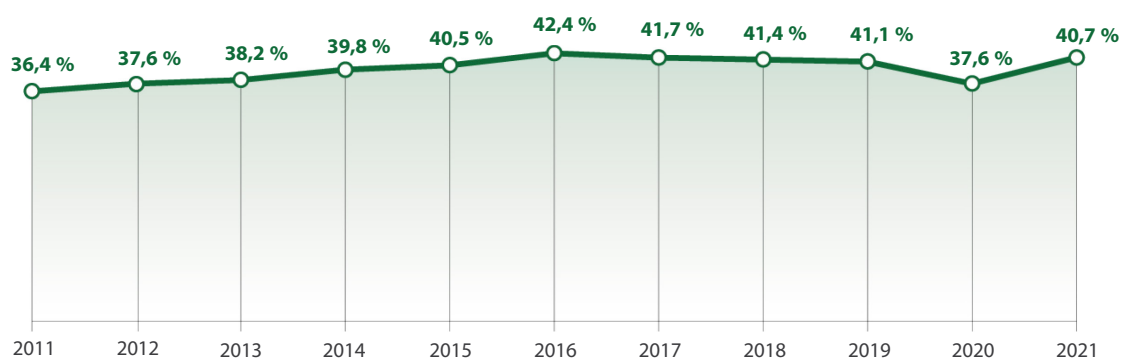
Γράφημα 6 – Αναφερθέντα ποσοστά ανακύκλωσης πλαστικών συσκευασιών για το 2021

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ετήσιων καταστάσεων των κρατών μελών για το 2021.

15 Στο [γράφημα 7](#) φαίνεται ότι το μέσο ποσοστό ανακύκλωσης παρέμεινε σχετικά σταθερό την τελευταία δεκαετία. Ωστόσο, στην επισκόπηση του ΕΕΣ σχετικά με τα μέτρα που έλαβε η ΕΕ για την αντιμετώπιση του προβλήματος των πλαστικών αποβλήτων, επισημάναμε ότι, σε βάθος χρόνου, είναι διάφορες οι πτυχές που μπορούν να επηρεάσουν τη συγκρισιμότητα των στοιχείων¹⁴.

Γράφημα 7 – Μέσο ποσοστό ανακύκλωσης στην ΕΕ την τελευταία δεκαετία

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των δημοσιευμένων στοιχείων της Eurostat για την περίοδο 2011-2020 και των ετήσιων καταστάσεων των κρατών μελών για το 2021 που υποβλήθηκαν το 2023.

Καθήκοντα και αρμοδιότητες

16 Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την κατάρτιση και την υποβολή των σχετικών στατιστικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του ιδίου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά¹⁵. Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να ορίζουν εκπροσώπους που θα επικουρούν και θα συμβουλεύουν την Επιτροπή σε θέματα που σχετίζονται με τον εν λόγω στατιστικό τομέα, στο πλαίσιο της ομάδας εμπειρογνομώνων για τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών (ομάδα εμπειρογνομώνων SPPW). Στον τομέα της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, τα κράτη μέλη πρέπει να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους βάσει του δικαίου της ΕΕ, στις οποίες περιλαμβάνονται η ενσωμάτωση της σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ στο εθνικό δίκαιο (μεταφορά στο εθνικό δίκαιο) και η εφαρμογή της¹⁶.

¹⁴ Σημεία 44 και 45 της [επισκόπησης 04/2020](#), με τίτλο «Μέτρα της ΕΕ για την αντιμετώπιση του προβλήματος των πλαστικών αποβλήτων».

¹⁵ [Κανονισμός \(ΕΕ, Ευρατόμ\) 2021/770 του Συμβουλίου](#).

¹⁶ Άρθρο 4, παράγραφος 3, της [Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση](#). Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλέπε επίσης την [επισκόπηση 07/2018](#) του ΕΕΣ, με τίτλο «Πώς εφαρμόζεται το δίκαιο της ΕΕ στην πράξη: Οι αρμοδιότητες επίβλεψης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 17, παράγραφος 1, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση».

17 Στους κόλπους της Επιτροπής, αρμόδιες για τον εν λόγω ίδιο πόρο είναι η Στατιστική Υπηρεσία της ΕΕ (Eurostat), η Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού (ΓΔ BUDG) και η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος (ΓΔ ENV). Τα αντίστοιχα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές τους καθορίζονται σε μνημόνιο συνεννόησης, το οποίο περιλαμβάνει τις βασικές ρυθμίσεις που παρουσιάζονται στο [γράφημα 8](#).

Γράφημα 8 – Καθήκοντα και αρμοδιότητες εντός της Επιτροπής

Η Eurostat

- ελέγχει τα στοιχεία των κρατών μελών σχετικά με τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών,
- διενεργεί επιθεωρήσεις στα κράτη μέλη,
- ενημερώνει τη ΓΔ BUDG σχετικά με τις επιφυλάξεις,
- διευθύνει τις εργασίες της ομάδας εμπειρογνομόνων SPPW,
- προτείνει μέτρα για τη διασφάλιση της ποιότητας των στοιχείων.

Η ΓΔ ENV

- προτείνει νομοθεσία για τα απόβλητα,
- παρακολουθεί την εφαρμογή της νομοθεσίας για τα απόβλητα,
- ενημερώνει τη Eurostat και τη ΓΔ BUDG σχετικά με διάφορα προβλήματα που άπτονται της νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων πιθανών παραβάσεων.

Η ΓΔ BUDG

- υπολογίζει και εισπράττει τις συνεισφορές των κρατών μελών,
- υπολογίζει και εισπράττει τις αναπροσαρμογές των συνεισφορών,
- διατυπώνει και αίρει τις επιφυλάξεις σχετικά με την ποιότητα των στοιχείων.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του μνημονίου συνεννόησης μεταξύ της Eurostat, της ΓΔ BUDG και της ΓΔ ENV.

Εμβέλεια και προσέγγιση του ελέγχου

18 Στόχος του ελέγχου μας ήταν να εξετάσουμε το πλαίσιο που καθιέρωσε η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, για τη διαχείριση του εν λόγω ιδίου πόρου. Ειδικότερα, αξιολογήσαμε κατά πόσον η Επιτροπή και τα κράτη μέλη:

- ο ήταν επαρκώς προετοιμασμένα για την εισαγωγή του νέου ιδίου πόρου·
- ο μπορούσαν να εξασφαλίσουν τη συγκρισιμότητα και την αξιοπιστία των στοιχείων για τον υπολογισμό του νέου ιδίου πόρου.

19 Μέσω του εν προκειμένω ελέγχου (που διενεργήθηκε από τον Ιούνιο του 2023 έως τον Φεβρουάριο του 2024) επιδιώξαμε επίσης να εντοπίσουμε σε πρώιμο στάδιο τα σημεία εκείνα της διαδικασίας υπολογισμού που επιδέχονται βελτίωση. Τα συμπεράσματα του ελέγχου αυτού αναμένεται επίσης να λειτουργήσουν ως διδάγματα που θα μπορούσε η Επιτροπή να λάβει υπόψη της όσον αφορά τη διαχείριση τυχόν άλλων ιδίων πόρων που ενδέχεται να εισαχθούν τα επόμενα έτη.

20 Τα κριτήρια ελέγχου μας αντλήθηκαν από τη σχετική νομοθεσία, τις [κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας](#) και τις υφιστάμενες πρακτικές της Επιτροπής για τους ίδιους πόρους που βασίζονται στο ΑΕΕ και στον ΦΠΑ, οι οποίες επίσης βασίζονται σε στατιστικά στοιχεία.

21 Η προσέγγισή μας συνίστατο κυρίως στις εξής πτυχές:

- ο εξέταση βάσει εγγράφων της σχετικής νομοθεσίας και βασικών εγγράφων της Επιτροπής και της ομάδας εμπειρογνομόνων για τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών (ομάδα εμπειρογνομόνων SPPW) (διαδικασίες, έγγραφα καθοδήγησης, υποδείγματα, έγγραφα εργασίας, πρακτικά συνεδριάσεων με τα κράτη μέλη)·
- ο συνεντεύξεις με εκπροσώπους της Eurostat, της ΓΔ BUDG και της ΓΔ ENV·
- ο ανάλυση των στοιχείων που είχαν υποβάλει τα κράτη μέλη για τις προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των συνεισφορών του 2021, των εκθέσεων ποιότητας που υποβλήθηκαν βάσει της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας και των ετήσιων καταστάσεων που απέστειλαν τα κράτη μέλη το 2023.

22 Πραγματοποιήσαμε έρευνα στις 27 εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την κατάρτιση δεδομένων, προκειμένου να συγκεντρώσουμε τις απόψεις τους σχετικά με τη διαχείριση του ιδίου πόρου από την Επιτροπή. Λάβαμε 26 απαντήσεις, τις οποίες χρησιμοποιήσαμε ως μία ακόμη πηγή πληροφόρησης. Σε συνέχεια των πληροφοριών που συγκεντρώσαμε μέσω της έρευνας, διοργανώσαμε εξ αποστάσεως συνεντεύξεις με τις ενδιαφερόμενες αρχές σε έξι κράτη μέλη.

23 Πραγματοποιήσαμε επισκέψεις σε τρία κράτη μέλη: τη Ρουμανία, την Ιταλία και τις Κάτω Χώρες. Επιλέξαμε τα συγκεκριμένα με βάση τις πληροφορίες που έχει διαθέσιμες η Eurostat και με σκοπό τη συλλογή πληροφοριών από κράτη μέλη με διαφορετικά επίπεδα κατά κεφαλήν παραγμένου πλαστικού, διαφορετικά ποσοστά ανακύκλωσης και διαφορετικές ποσότητες που εξάγονται προς ανακύκλωση. Επιπλέον, συμμετείχαμε ως παρατηρητές στην επίσκεψη επαλήθευσης της Eurostat στην Πολωνία, προκειμένου να συλλέξουμε πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Eurostat εφαρμόζει το πλαίσιο επαλήθευσης μέσω επιθεωρήσεων.

24 Στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου δεν αξιολογήθηκε κατά πόσον η εισαγωγή του ιδίου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά οδήγησε σε μείωση των παραγόμενων πλαστικών απορριμμάτων ή σε αύξηση της ποσότητας των απορριμμάτων αυτών που ανακυκλώνονται. Επίσης, δεν αναλύσαμε από νομική άποψη κατά πόσον θα πρέπει να ενεργοποιούνται διαδικασίες επί παραβάσει όταν ανακύπτουν ζητήματα σχετικά με τη μεταφορά του δικαίου της ΕΕ στην εθνική νομοθεσία.

Παρατηρήσεις

Η εισαγωγή του νέου ιδίου πόρου δεν ήταν εύρυθμη, με αποτέλεσμα οι εκτιμήσεις να είναι ανακριβείς

Τα κράτη μέλη δεν ήταν επαρκώς προετοιμασμένα και η υποστήριξη της Επιτροπής, αν και κατάλληλη, δεν ήταν έγκαιρη

25 Για να πραγματοποιηθεί εύρυθμα η εισαγωγή του ιδίου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά, όπως και για να είναι τα δεδομένα υπολογισμού επαρκώς συγκρίσιμα και αξιόπιστα, θα έπρεπε οι ορισμοί και οι μεθοδολογίες υπολογισμού που θεσπίστηκαν με την οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας να είχαν μεταφερθεί εγκαίρως στο εθνικό δίκαιο. Στις **κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας** συνιστάται η Επιτροπή να εξετάζει προσεκτικά τα εθνικά μέτρα μεταφοράς της νομοθεσίας στο εθνικό δίκαιο, προκειμένου να εξασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη έχουν συμμορφωθεί πλήρως και να λαμβάνει, κατά περίπτωση, διορθωτικά μέτρα.

26 Καθώς η μη συμμόρφωση θα μπορούσε να επηρεάσει τον υπολογισμό των συνεισφορών των κρατών μελών, είναι σημαντικό η Επιτροπή να αναλύει εγκαίρως τυχόν ζητήματα που εντοπίζει σχετικά με τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο ή την εθνική νομοθετική πράξη. Στη συνέχεια, θα πρέπει, βάσει της ανάλυσής της, να εντοπίζει τα κράτη μέλη που εκτίθενται σε υψηλότερο κίνδυνο και τους τομείς κατάρτισης δεδομένων για τους οποίους θα προβεί σε επαληθεύσεις.

Τα περισσότερα κράτη μέλη καθυστέρησαν να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο την οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας, ενώ η μεταπαρακολούθηση από την Επιτροπή τυχόν προβλημάτων κατά τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο πρόκειται να είναι μια πολύχρονη διαδικασία

27 Στην τροποποίηση της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας επισημαίνεται ότι η συγκρισιμότητα και η αξιοπιστία των στοιχείων πρέπει να βελτιωθούν¹⁷. Η τροποποίηση εισήγαγε ένα σύνολο νέων ορισμών και κανόνων υπολογισμού για τη μεταφορά της οδηγίας στο δίκαιο των κρατών μελών έως τις 5 Ιουλίου 2020. Ως εκ τούτου, όταν η Επιτροπή πρότεινε τον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά τον Μάιο του 2018¹⁸, ήταν αναγνωρισμένη η ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας των δεδομένων. Στη γνώμη μας σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής για την απόφαση για τους ιδίους πόρους υπογραμμίστηκε επίσης αυτή η ανάγκη¹⁹.

28 Σταχυολογήσαμε τις διατάξεις της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας που είναι σημαντικές για τον υπολογισμό του ιδίου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά²⁰ και αναλύσαμε κατά πόσον η Επιτροπή είχε επαληθεύσει ότι τα κράτη μέλη είχαν μεταφέρει ορθά τις εν λόγω διατάξεις στη δική τους νομοθεσία.

29 Σημειώσαμε ότι πέντε κράτη μέλη είχαν ενημερώσει την Επιτροπή ότι είχαν μεταφέρει την οδηγία στο εθνικό τους δίκαιο εμπρόθεσμα. Είκοσι δύο κράτη μέλη είτε δεν είχαν ενημερώσει την Επιτροπή ότι είχαν μεταφέρει την οδηγία στο εθνικό τους δίκαιο είτε την ενημέρωσαν ότι δεν είχαν προβεί στη μεταφορά. Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει για τα εν λόγω 22 κράτη μέλη. Μετά τη γνωστοποίηση της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο από τα κράτη μέλη, 12 από τις διαδικασίες αυτές έκλεισαν το 2021, επτά ακόμη το 2022 και δύο το 2023. Η μία εναπομένουσα διαδικασία ήταν ακόμη ανοικτή κατά τον χρόνο του ελέγχου, δεδομένου ότι το εμπλεκόμενο κράτος μέλος (Κροατία) δεν είχε ενημερώσει την Επιτροπή ότι είχε μεταφέρει την οδηγία στο εθνικό του δίκαιο.

¹⁷ Αιτιολογική σκέψη 22 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/852 για την τροποποίηση της οδηγίας-πλαίσου για τα απόβλητα.

¹⁸ Πρόταση της Επιτροπής για απόφαση του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης COM(2018) 325 final.

¹⁹ Σημείο 40 και πλαίσιο 2 της γνώμης 5/2018.

²⁰ Άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α), και παράγραφος 2, και άρθρο 6α, παράγραφοι 1 έως 5, 7 και 8 της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας, 94/62/ΕΚ.

30 Αφότου κάθε κράτος μέλος γνωστοποίησε στην Επιτροπή την ολοκλήρωση της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, η Επιτροπή ανέθεσε σε εξωτερικό ανάδοχο τη διενέργεια ελέγχων συμμόρφωσης. Τον Σεπτέμβριο του 2022, ο εξωτερικός ανάδοχος υπέβαλε στην Επιτροπή μελέτες συμμόρφωσης που καταδεικνύουν τα αποτελέσματα των ελέγχων για 23 κράτη μέλη. Τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2023, ο ανάδοχος υπέβαλε στην Επιτροπή δύο ακόμη μελέτες συμμόρφωσης. Η Ισπανία ενημέρωσε μόλις το 2023 την Επιτροπή ότι η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο ολοκληρώθηκε και, συνεπώς, η αντίστοιχη μελέτη συμμόρφωσης αναμενόταν να ολοκληρωθεί το 2024.

31 Αναλύσαμε τα αποτελέσματα των 25 μελετών συμμόρφωσης που εκπόνησε ο εξωτερικός ανάδοχος. Ελέγξαμε αν είχαν μεταφερθεί ορθά στο εθνικό δίκαιο όλες οι βασικές διατάξεις και ορισμοί που σχετίζονται με την κατάρτιση των δεδομένων για τον υπολογισμό του ιδίου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά. Διαπιστώσαμε ότι, για 17 από τα εν λόγω κράτη μέλη, τουλάχιστον μία βασική διάταξη σχετικά με τον υπολογισμό του ιδίου πόρου δεν είχε μεταφερθεί ορθά στο εθνικό δίκαιο (βλέπε [γράφημα 9](#)).

Γράφημα 9 – Αποτελέσματα των ελέγχων συμμόρφωσης, που ανατέθηκαν σε εξωτερικό ανάδοχο, όσον αφορά τις διατάξεις σχετικά με τον υπολογισμό του ιδίου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά, με βάση τον αριθμό κρατών μελών

ΕΝΤΑΞΕΙ

ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Ορισμός «πλαστικού»		20 5
Ορισμός «συσκευασίας»		24 1
Υπολογισμός του βάρους των παραγμένων και ανακυκλωμένων απορριμμάτων συσκευασίας		17 8
Μέτρηση ανακυκλωμένων απορριμμάτων συσκευασίας		18 7
Σύστημα ποιοτικού ελέγχου και ιχνηλασιμότητας των απορριμμάτων συσκευασίας		13 12
Βιοδιασπώμενα απορρίμματα συσκευασίας		12 13
Εξαχθέντα απορρίμματα συσκευασίας (σε άλλο κράτος μέλος)		19 6
Εξαχθέντα απορρίμματα συσκευασίας (εκτός ΕΕ)		15 10

Σημ.: Κατά τον χρόνο του ελέγχου, η Επιτροπή δεν είχε λάβει τα αποτελέσματα της μελέτης συμμόρφωσης για δύο κράτη μέλη.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των εκθέσεων ελέγχου συμμόρφωσης του εξωτερικού αναδόχου.

32 Η Επιτροπή ενήργησε δεόντως όταν τα κράτη μέλη δεν της κοινοποίησαν ότι η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο είχε ολοκληρωθεί. Ωστόσο, δεν ανέλυσε αμέσως τον αντίκτυπο των ζητημάτων μεταφοράς που εντόπισε ο εξωτερικός ανάδοχος στον υπολογισμό του ιδίου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά. Ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα των ελέγχων συμμόρφωσης δεν ελήφθησαν υπόψη κατά τη διαδικασία προτεραιοποίησης που διενήργησε η Επιτροπή όσον αφορά τους ελέγχους της κατάρτισης των δεδομένων των κρατών μελών.

33 Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τα αποτελέσματα των ελέγχων συμμόρφωσης κατά τις επιθεωρήσεις που διενεργεί στα κράτη μέλη. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι επιθεωρήσεις αυτές αναμένεται να διαρκέσουν από το 2023 έως το 2026, η μεταπαρακολούθηση πιθανών σοβαρών ζητημάτων που εντοπίζονται στους ελέγχους συμμόρφωσης δεν πραγματοποιείται εγκαίρως. Τα ζητήματα που επηρεάζουν τον υπολογισμό του ιδίου πόρου που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων οδηγούν σε διατύπωση επιφύλαξης την οποία η Επιτροπή αίρει μόλις επιλυθούν τα εντοπισθέντα προβλήματα. Η εμπειρία από άλλους ιδίους πόρους δείχνει ότι μπορεί να μεσολαβήσουν αρκετά χρόνια μέχρι την άρση των επιφυλάξεων. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη είναι πιθανό να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν διαφορετικούς ορισμούς και ακατάλληλες μεθοδολογίες κατάρτισης για μεγάλο χρονικό διάστημα. Οι διαφορές αυτές ενδέχεται να επηρεάσουν τον υπολογισμό των συνεισφορών των κρατών μελών.

Η Επιτροπή έλαβε διάφορα μέτρα για την υποστήριξη των κρατών μελών, αλλά κυρίως μετά την εισαγωγή του νέου ιδίου πόρου

34 Για την αντιμετώπιση πιθανών ζητημάτων με την εφαρμογή του νέου ιδίου πόρου, η Επιτροπή πρέπει να θεσπίσει στρατηγική εφαρμογής²¹. Η συνεργασία με τα κράτη μέλη για την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ θα πρέπει να αποτελεί βασικό στοιχείο της στρατηγικής εφαρμογής της Επιτροπής. Η Επιτροπή πρέπει επίσης να έχει ως στόχο την παροχή υποστήριξης στα κράτη μέλη. Για να επιτύχει αυτό, η Επιτροπή πρέπει να διαθέτει έγκαιρες και σχετικές πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ από τα κράτη μέλη και να είναι έτοιμη να λάβει διορθωτικά μέτρα, εάν χρειαστεί.

---

²¹ [Better regulation guidelines](#), κεφάλαιο V, αριθ. 2.

35 Η Επιτροπή χρησιμοποίησε διάφορες μεθόδους για να αξιολογήσει την ικανότητα των κρατών μελών να εφαρμόσουν τη νομοθεσία σχετικά με τον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά. Όπως αναφέραμε στο σημείο **30**, η Επιτροπή παρακολούθησε τη μεταφορά της σχετικής νομοθεσίας στα νομικά συστήματα των κρατών μελών. Πραγματοποίησε επίσης άτυπες επισκέψεις σε 17 κράτη μέλη για να παρουσιάσει εν συντομία την εφαρμογή του ιδίου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά και να ανταλλάξει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη καταρτίζουν το ποσό. Ωστόσο, οι δράσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν κυρίως μετά την εισαγωγή του ιδίου πόρου αυτού τον Ιανουάριο του 2021, οπότε τα κράτη μέλη έπρεπε θεωρητικά να έχουν ήδη εφαρμόσει τα μέτρα και τα συστήματα για τη διαχείριση του νέου ιδίου πόρου. Η Επιτροπή μάς ανέφερε ότι οι περιορισμοί που επέβαλε η πανδημία COVID-19 περιόρισαν τις δράσεις της για τη στήριξη και την παρακολούθηση της προετοιμασίας των κρατών μελών για την εφαρμογή αυτού του νέου ιδίου πόρου.

36 Μια άλλη σημαντική μέθοδος για τη λήψη παρατηρήσεων από τα κράτη μέλη είναι μέσω της ομάδας εμπειρογνομόνων SPPW (βλέπε σημείο **16**). Κατά τις συνεδριάσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων, τα κράτη μέλη έχουν την ευκαιρία να αναφέρουν τυχόν ζητήματα που αντιμετωπίζουν ή τομείς που χρήζουν περαιτέρω αποσαφήνισης.

37 Η ομάδα εμπειρογνομόνων SPPW συστάθηκε επίσημα μετά την έγκριση του κανονισμού 2021/770 του Συμβουλίου. Ξεκίνησε να συνεδριάζει τον Νοέμβριο του 2021. Τα τρία κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε μας ενημέρωσαν ότι οι συνεδριάσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων ήταν χρήσιμες για τη βελτίωση της ποιότητας και της εναρμόνισης της κατάρτισης δεδομένων. Ωστόσο, τον Ιανουάριο του 2021 δεν υπήρχε επαρκής χρόνος για την κατάλληλη προετοιμασία ενόψει της εισαγωγής του ιδίου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά.

38 Οι ετήσιες καταστάσεις χρησιμοποιούνται για την αναπροσαρμογή των ποσών που κατέβαλαν προηγουμένως τα κράτη μέλη βάσει των προβλέψεων (βλέπε σημείο **10**). Τα αριθμητικά στοιχεία αποτελούν τη βάση επί της οποίας η ομάδα εμπειρογνομόνων SPPW γνωμοδοτεί και επιβεβαιώνει την καταλληλότητα των δεδομένων που θα χρησιμοποιηθούν για τους σκοπούς του ιδίου πόρου. Τα στατιστικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις εν λόγω ετήσιες καταστάσεις υποβάλλονται και αυτά στις επαληθεύσεις που διενεργεί η Επιτροπή με αντικείμενο τις διαδικασίες κατάρτισης των κρατών μελών.

39 Διαπιστώσαμε ότι η Ελλάδα δεν υπέβαλε εγκαίρως την ετήσια κατάστασή της για το 2021. Η κατάσταση, η οποία περιείχε τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με το βάρος των παραγμένων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών και την ποσότητά τους που ανακυκλώθηκε, έπρεπε να έχει υποβληθεί έως τις 31 Ιουλίου 2023²² (βλέπε [γράφημα 4](#)). Η Ελλάδα απέστειλε ένα αρχικό πρωτότυπο της ετήσιας κατάστασης στην Επιτροπή μόλις στις 24 Νοεμβρίου 2023.

40 Η Επιτροπή ήταν ενήμερη για τις δυσκολίες που αντιμετώπιζαν οι ελληνικές αρχές ως προς την κατάρτιση δεδομένων σχετικά με τα πλαστικά απορρίμματα, καθώς, ήδη τον Ιούνιο του 2022, η Ελλάδα δεν είχε υποβάλει τα στοιχεία που απαιτούνται από την οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας αναφορικά με το έτος 2020. Μολονότι η Επιτροπή απέστειλε αρκετές προειδοποιήσεις στις ελληνικές αρχές (μεταξύ άλλων και στη μόνιμη αντιπροσωπεία) σχετικά με τη σημασία των στοιχείων για τον ίδιο πόρο, η Ελλάδα δεν απέστειλε εμπρόθεσμα την οικεία ετήσια κατάσταση. Αυτό δείχνει ότι το κράτος μέλος ήταν ανέτοιμο να φέρει εις πέρας την κατάρτιση δεδομένων σχετικά με τα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών.

41 Λόγω αυτής της καθυστέρησης, τα δεδομένα από την Ελλάδα δεν συμπεριλήφθηκαν στη γνώμη που εξέδωσε τον Οκτώβριο του 2023 η ομάδα εμπειρογνομόνων SPPW σχετικά με την ποιότητα των δεδομένων που αφορούσαν τα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών και επρόκειτο να χρησιμοποιηθούν για τους σκοπούς του ιδίου πόρου. Ως εκ τούτου, τα δεδομένα δεν χρησιμοποιήθηκαν για τη διαδικασία αναπροσαρμογής, ενώ τα αποτελέσματα δεν πρόκειται να γίνουν ορατά παρά τα επόμενα έτη (βλέπε σημείο [10](#)).

Ο ασυνεπής ορισμός του πλαστικού και η ανασφάλεια δικαίου εμπόδισαν την εναρμονισμένη εισαγωγή του ιδίου πόρου

42 Για να επιτευχθεί η εναρμονισμένη εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ, είναι σημαντικό οι διατάξεις της ΕΕ να είναι σαφείς, συνεκτικές²³ και μη διφορούμενες. Είναι επίσης σημαντικό η βασική νομοθεσία να εγκρίνεται εγκαίρως, επιτρέποντας στα κράτη μέλη να προσαρμόζουν τη νομοθεσία και τα συστήματά τους ώστε να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις.

²² Άρθρο 5, παράγραφος 5, του [κανονισμού \(ΕΕ\) 2021/770](#).

²³ Εργαλείο #28, ενότητα 3.2 της [εργαλειοθήκης για τη βελτίωση της νομοθεσίας](#) - έκδοση του Ιουλίου 2023.

44 Το σύνολο των ορισμών για το πλαστικό βασίστηκαν στον [κανονισμό \(ΕΚ\) αριθ. 1907/2006](#) για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων, ενώ σε κάποια νομοθετικά κείμενα ο ορισμός εξειδικεύθηκε περαιτέρω. Η εκτελεστική απόφαση επιβάλλει τη χρήση του ορισμού που διατυπώνεται στην οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας, ο οποίος δεν περιλαμβάνεται στην απόφαση σχετικά με τον ίδιο πόρο. Σύμφωνα με τον ορισμό αυτό, τα πολυμερή πρέπει να μπορούν να αποτελέσουν κύριο δομικό στοιχείο σακουλών μεταφοράς, κάτι που περιορίζει το πεδίο εφαρμογής του ορισμού. Η οδηγία για τα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης²⁴ προβλέπει ακόμη στενότερο πεδίο εφαρμογής, καθώς δεν καλύπτει τα φυσικά πολυμερή που δεν έχουν τροποποιηθεί χημικώς.

45 Οι αποκλίσεις στο πεδίο εφαρμογής των ορισμών αποτέλεσε πηγή σύγχυσης για τα κράτη μέλη. Όπως προκύπτει από τους ελέγχους συμμόρφωσης σχετικά με τη μεταφορά των οδηγιών στο εθνικό δίκαιο, τρία κράτη μέλη είχαν μεταφέρει στο εθνικό τους δίκαιο τον ορισμό που διατυπώνεται στην οδηγία για τα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης αντί του απαιτούμενου ορισμού που περιλαμβάνεται στην οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας.

Βασικά νομικά χαρακτηριστικά της διαχείρισης πλαστικών απορριμμάτων επικαιροποιήθηκαν με μεγάλη καθυστέρηση ή δεν εγκρίθηκαν καν

46 Ελέγξαμε κατά πόσο θεσπίστηκε εγκαίρως η βασική νομοθεσία, ώστε τα κράτη μέλη να είναι σε θέση να διεκπεραιώνουν σωστά τις διαδικασίες κατάρτισης δεδομένων. Διαπιστώσαμε ότι οι νομικές απαιτήσεις σχετικά με το σημείο υπολογισμού και την εξισορρόπηση εγκρίθηκαν με μεγάλη καθυστέρηση, με αποτέλεσμα τα κράτη μέλη να μην είναι σε θέση να τα λάβουν υπόψη κατά την κατάρτιση των προβλέψεών τους για τα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών για το 2021 ούτε κατά την κατάρτιση δεδομένων για τις ετήσιες καταστάσεις που υποβλήθηκαν το 2023. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι, κατά τον χρόνο του ελέγχου, η απαιτούμενη νομοθεσία για τα μέσα ποσοστά απωλειών δεν είχε ακόμη θεσπιστεί.

²⁴ [Οδηγία \(ΕΕ\) 2019/904](#) σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον (οδηγία για τα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης).

47 Για τα ανακυκλωμένα απορρίμματα, το **σημείο υπολογισμού** αποτελεί καθοριστικό παράγοντα που διασφαλίζει τη συγκρισιμότητα των δεδομένων που καταρτίζουν τα κράτη μέλη (βλέπε σημείο **12**). Η απαίτηση χρήσης νέου σημείου υπολογισμού θεσπίστηκε για πρώτη φορά με την οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας που δημοσιεύθηκε τον Μάιο του 2018, ενώ οι λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή του από τα κράτη μέλη καθορίστηκαν στην εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/665²⁵ (βλέπε **γράφημα 5**). Το σημείο υπολογισμού αυτό προσδιορίστηκε για να διασφαλιστεί ότι λαμβάνονται υπόψη μόνο τα απορρίμματα που εισέρχονται στην εργασία ανακύκλωσης²⁶. Πριν από τη θέσπιση της νέας αυτής απαίτησης, το βάρος των απορριμμάτων έπρεπε να μετράται στην έξοδο από την εγκατάσταση διαλογής.

48 Ωστόσο, η εν λόγω εκτελεστική απόφαση δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο του 2019, αφήνοντας πολύ λίγο χρόνο στα κράτη μέλη για να εισαγάγουν την αλλαγή αυτή πριν από την κατάρτιση των προβλέψεων για το 2021. Παρέχοντας τη δυνατότητα χρήσης της προηγούμενης μεθοδολογίας για τον υπολογισμό των ποσοτήτων που ανακυκλώθηκαν στο πλαίσιο της υποβολής των προβλέψεων για το 2021 και το 2022, η νομοθεσία της ΕΕ²⁷ αναγνωρίζει ότι θα ήταν δύσκολο για τα κράτη μέλη να θεσπίσουν εγκαίρως τις απαιτούμενες αλλαγές, κάτι που μας επιβεβαίωσαν τόσο τα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε όσο και εκείνα με τα οποία συνομιλήσαμε εξ αποστάσεως. Μας εξήγησαν ότι η μη αναπροσαρμογή του σημείου υπολογισμού για τις ανακυκλωμένες ποσότητες ήταν μία από τις αιτίες των σημαντικών αποκλίσεων μεταξύ των προβλέψεων και των τελικών εκτιμώμενων ποσοτήτων.

49 Ένα ακόμη σημαντικό χαρακτηριστικό για τη διασφάλιση της συγκρισιμότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων που παράγουν τα κράτη μέλη είναι η **εξισορρόπηση** των δύο μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της ποσότητας των παραγμένων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών (βλέπε σημείο **11**).

---

²⁵ Άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ), της **απόφασης 2005/270/ΕΚ της Επιτροπής** για τον καθορισμό των πινάκων του συστήματος βάσεων δεδομένων σύμφωνα με την οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας.

²⁶ Αιτιολογική σκέψη 3 της **εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2019/665 της Επιτροπής**.

²⁷ Άρθρο 15 του **κανονισμού (ΕΕ) 2021/770**.

50 Η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/665 της Επιτροπής που δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο του 2019 (νέο άρθρο 6στ) πραγματευόταν το ως άνω ζήτημα. Ωστόσο, η νομική απαίτηση για εξισορρόπηση των αποτελεσμάτων των δύο μεθόδων εκτίμησης της ποσότητας των παραγμένων απορριμμάτων θεσπίστηκε μόλις τον Μάρτιο του 2023. Ως εκ τούτου, τον Ιούλιο του 2023 ήταν ήδη πολύ αργά για να ληφθεί υπόψη κατά την υποβολή των στοιχείων για το 2021.

51 Σύμφωνα με την τροποποίηση της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας που δημοσιεύθηκε τον Μάιο του 2018, η Επιτροπή όφειλε να εγκρίνει, έως τις 31 Μαρτίου 2019, τις απαραίτητες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για να διασφαλίσει την ομοιόμορφη εφαρμογή των υπολογισμών για τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών. Μια τέτοια πράξη ήταν η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που καθόριζε **μέσα ποσοστά απωλειών**, όπως απαιτούσε η οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα. Τα ποσοστά αυτά είναι καίριας σημασίας, καθώς διευκολύνουν τα κράτη μέλη που κάνουν χρήση της παρέκκλισης όσον αφορά το σημείο υπολογισμού (βλέπε σημεία **12** και **13**) να καταρτίζουν με συνέπεια τα στατιστικά τους στοιχεία.

52 Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή είχε υποβάλει πρόταση κατ' εξουσιοδότηση πράξης σχετικά με τα μέσα ποσοστά απωλειών τον Αύγουστο του 2021, η οποία όμως δεν εγκρίθηκε λόγω αντίρρησης που διατύπωσε το Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2021 (δυνάμει του άρθρου 38α, παράγραφος 6, της οδηγίας 2008/98/ΕΚ). Η αντίρρηση αφορούσε ανησυχίες ως προς το γεγονός ότι το πεδίο εφαρμογής της κατ' εξουσιοδότηση πράξης υπερέβαινε την εντολή της Επιτροπής, ιδίως όσον αφορά τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τα μέσα ποσοστά απωλειών για κάθε εγκατάσταση επεξεργασίας απορριμμάτων. Η Επιτροπή δεν υπέβαλε άλλη πρόταση με την οποία να διευθετούνται οι λόγοι για τους οποίους το Συμβούλιο διατύπωσε αντίρρηση. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν την παρέκκλιση όσον αφορά το σημείο υπολογισμού χρησιμοποιούν ποσοστά απωλειών βάσει μη εναρμονισμένων μεθοδολογιών.

53 Εξαιτίας της καθυστέρησης έως ότου να εγκριθούν η απαίτηση για εξισορρόπηση δύο μεθόδων κατάρτισης δεδομένων και ο ορισμός του σημείου υπολογισμού, σε συνδυασμό με την έλλειψη εναρμονισμένων κανόνων για τα μέσα ποσοστά απωλειών, η συγκρισιμότητα και η αξιοπιστία των στοιχείων των κρατών μελών επηρεάστηκαν επί το χείρον. Αυτό σημαίνει ότι οι εθνικές συνεισφορές στον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά ενδέχεται να μην υπολογίζονται επί της ίδιας βάσης.

Κατά το πρώτο έτος εφαρμογής, η πρόβλεψη για τον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά υποεκτιμήθηκε κατά 1,1 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό το οποίο αντισταθμίστηκε με συνεισφορές βάσει του ΑΕΕ προκειμένου να ισοσκελιστεί ο προϋπολογισμός της ΕΕ

54 Καθοριστικός παράγοντας για την είσπραξη του ορθού ποσού κάθε ιδίου πόρου είναι η ύπαρξη προβλέψεων καλής ποιότητας. Οι προβλέψεις καλής ποιότητας μειώνουν επίσης την επίπτωση που έχουν οι αναπροσαρμογές στις συνεισφορές των κρατών μελών τα επόμενα χρόνια (βλέπε σημεία **09** και **10**). Η Επιτροπή πρέπει να παρέχει επαρκή υποστήριξη και καθοδήγηση ώστε τα κράτη μέλη να είναι σε θέση να καταρτίζουν αξιόπιστες προβλέψεις²⁸.

55 Εξετάσαμε το εργαλείο προβλέψεων που δημιούργησε η Επιτροπή για να υποστηρίξει τα κράτη μέλη στην κατάρτιση προβλέψεων, καθώς και τα αποτελέσματα της σχετικής διαδικασίας που διενήργησαν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή το 2021, το πρώτο έτος εφαρμογής.

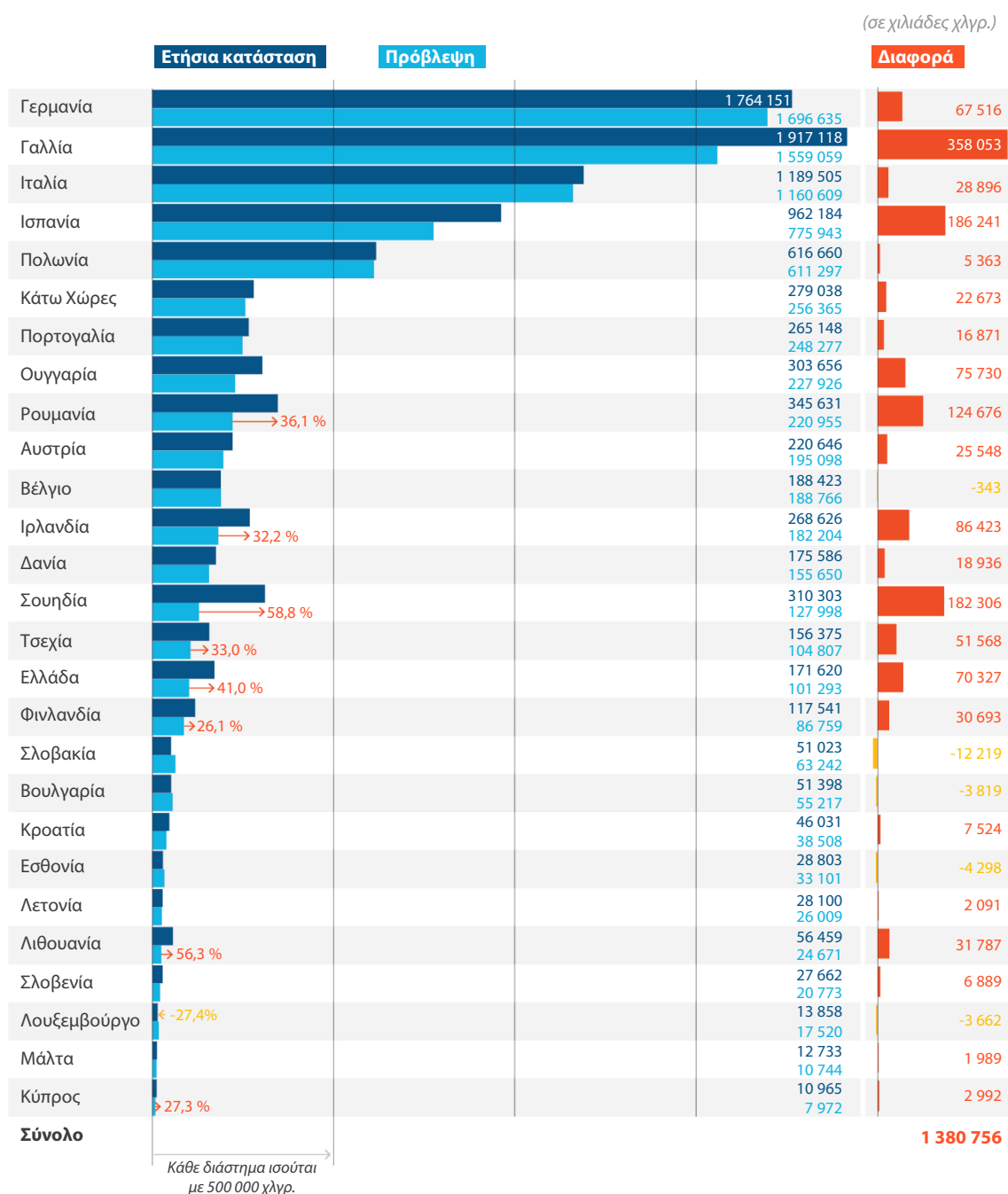
56 Το εργαλείο προβλέψεων που ανέπτυξε η Επιτροπή χρησιμοποιεί ρυθμούς μεγέθυνσης για την πρόβλεψη της ποσότητας των παραγόμενων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών, ενώ για την πρόβλεψη της ποσότητας που ανακυκλώνεται βασίζεται στη γραμμική πρόοδο προς την επίτευξη των τιμών-στόχου ανακύκλωσης. Τα περισσότερα κράτη μέλη (24 από τα 26 που συμμετείχαν στην έρευνά μας) θεώρησαν ότι η Επιτροπή είχε παράσχει επαρκή υποστήριξη στο πλαίσιο της διαδικασίας κατάρτισης προβλέψεων.

57 Αναλύσαμε τα στοιχεία από τις ετήσιες καταστάσεις που παρείχαν τα κράτη μέλη το 2023 (στοιχεία για το 2021) και τα συγκρίναμε με τις προβλέψεις στοιχείων για το 2021, οι οποίες είχαν χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό των συνεισφορών των κρατών μελών για το εν λόγω έτος (βλέπε **γράφημα 11**).

---

²⁸ [Better regulation guidelines](#), κεφάλαιο V, ενότητα 3.

Γράφημα 11 – Διαφορά μεταξύ των προβλεπόμενων ποσοτήτων και των τελικών ποσοτήτων που παρουσιάζονταν στις ετήσιες καταστάσεις

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των προβλέψεων και των ετήσιων καταστάσεων.

58 Η πλειονότητα των κρατών μελών (22) προέβλεψε ποσότητα μικρότερη από εκείνη που υπολογίστηκε με βάση τα τελικά δεδομένα. Για εννέα κράτη μέλη, η απόκλιση από τα αριθμητικά στοιχεία των ετήσιων καταστάσεων ανερχόταν σε 25 % ή και περισσότερο και σε δύο περιπτώσεις υπερέβαινε το 50 %.

59 Κατά τις ενημερωτικές επισκέψεις και τις επαφές με τα κράτη μέλη, ζητήσαμε να μάθουμε τον λόγο για τον οποίο υπήρχαν τόσο σημαντικές αποκλίσεις. Τα κράτη μέλη ανέφεραν έναν συνδυασμό λόγων, μεταξύ των οποίων:

- ο την καθυστερημένη τροποποίηση της νομοθεσίας (ιδίως όσον αφορά το σημείο υπολογισμού), η οποία δεν μπόρεσε να ληφθεί υπόψη κατά την κατάρτιση των προβλέψεων (βλέπε σημείο 48).
- ο την κακή ποιότητα των δεδομένων που καταρτίστηκαν κατά τα έτη που χρησιμοποιήθηκαν ως βάση για τις προβλέψεις και
- ο τη δυσκολία εκτίμησης του αντικτύπου της πανδημίας COVID-19 στις καταναλωτικές πρακτικές.

60 Η πρόβλεψη για τη συνολική ποσότητα μη ανακυκλωμένων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών για το 2021 ήταν κατά 1,4 δισεκατομμύρια χιλιόγραμμα χαμηλότερη από τις ποσότητες που υπολογίστηκαν και αναφέρθηκαν για το εν λόγω έτος το 2023. Ως εκ τούτου, το ποσό που εισπράχθηκε το 2021 για τον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά ήταν κατά 1,1 δισεκατομμύρια ευρώ χαμηλότερο από το ποσό που προκύπτει βάσει των εκτιμήσεων που περιλαμβάνονταν στις ετήσιες καταστάσεις. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 19 % των 5,9 δισεκατομμυρίων ευρώ που εισπράχθηκαν για τον συγκεκριμένο ίδιο πόρο το 2021. Το γεγονός αυτό δεν επηρέασε το συνολικό ύψος του προϋπολογισμού της ΕΕ, καθώς ο ίδιος πόρος που βασίζεται στο ΑΕΕ αντιστάθμισε τη διαφορά (βλέπε σημείο 10).

Προβλήματα με τη συγκρισιμότητα και την αξιοπιστία των στοιχείων παραμένουν ανεπίλυτα

Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν διαφορετικές μεθόδους κατάρτισης δεδομένων και δεν εξισορροπούν τα αποτελέσματα που προκύπτουν

61 Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να χρησιμοποιούν δύο διαφορετικές πρωτογενείς μεθόδους κατάρτισης δεδομένων για την εκτίμηση της ποσότητας των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που παράγονται ένα συγκεκριμένο έτος (βλέπε σημεία 11 και 49-53). Πρόκειται για τις μεθόδους «διατιθέμενα στην αγορά» και «ανάλυση απορριμμάτων». Τα κράτη μέλη είναι επίσης υποχρεωμένα να εξισορροπούν τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την εφαρμογή των δύο μεθόδων, με σκοπό τη βελτίωση της συγκρισιμότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων.

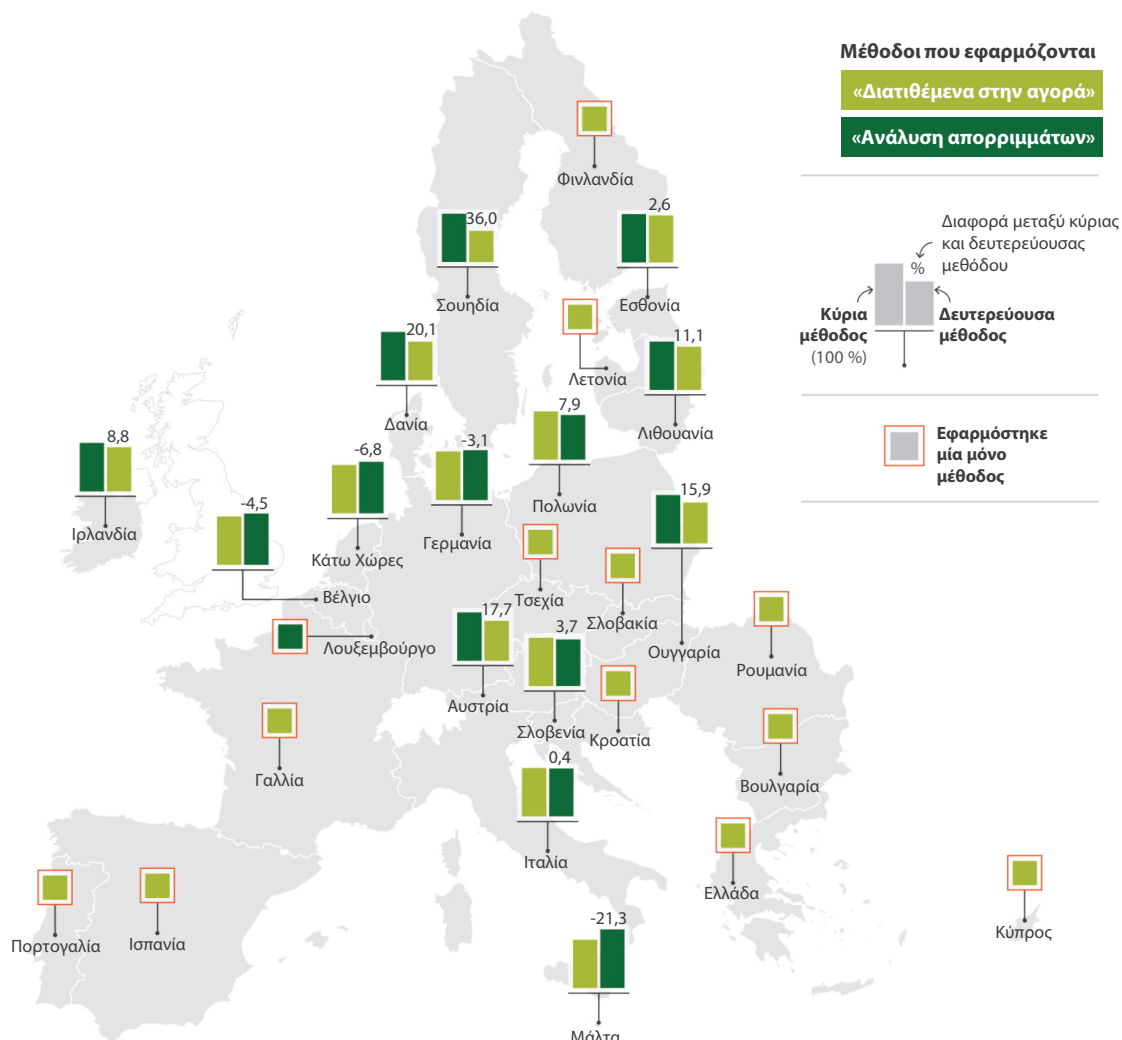
62 Οι δύο προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της ποσότητας των παραγμένων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών ενδέχεται να μην αποφέρουν το ίδιο αποτέλεσμα. Η προσέγγιση «διατιθέμενα στην αγορά» μπορεί να υποεκτιμά την ποσότητα των παραγμένων απορριμμάτων συσκευασίας, ενώ η «ανάλυση απορριμμάτων» τείνει να την υπερεκτιμά. Ως εκ τούτου, η πραγματική ποσότητα αναμένεται να βρίσκεται κάπου μεταξύ των δύο αποτελεσμάτων²⁹.

63 Αναλύσαμε τις ετήσιες καταστάσεις και ελέγξαμε αν τα κράτη μέλη εξισορροπούσαν τις δύο μεθόδους όπως απαιτείται. Στο [γράφημα 12](#) παρουσιάζεται επισκόπηση των μεθόδων που χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη.

---

²⁹ Σελίδα 131 της καθοδήγησης του 2023 σχετικά με την οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας.

Γράφημα 12 – Μέθοδοι που χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη για την εκτίμηση των ποσοτήτων των παραγμένων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των στοιχείων που υπέβαλαν τα κράτη μέλη στις ετήσιες καταστάσεις.

64 Όπως φαίνεται στο [γράφημα 12](#), 19 κράτη μέλη χρησιμοποίησαν τη μέθοδο «διατιθέμενα στην αγορά» ως κύρια μέθοδο κατάρτισης δεδομένων, ενώ οκτώ βασίστηκαν στη μέθοδο «ανάλυση απορριμμάτων». Μόλις 14 κράτη μέλη παρουσίασαν αριθμητικά στοιχεία βάσει και των δύο μεθόδων. Σε έξι από αυτές τις περιπτώσεις, η διαφορά στα αποτελέσματα μεταξύ των δύο μεθόδων υπερέβαινε το 10 %. Κανένα από τα κράτη μέλη δεν εξισορρόπησε τις δύο μεθόδους, όπως απαιτεί η νομοθεσία. Αντ' αυτού, όλα τα κράτη μέλη υπέβαλαν για τον υπολογισμό της συνεισφοράς τους στοιχεία βασισμένα μόνο στην κύρια μέθοδο. Δεδομένου ότι τα περισσότερα κράτη μέλη (19 από τα 27) χρησιμοποίησαν τη μέθοδο «διατιθέμενα στην αγορά», η οποία τείνει να υποεκτιμά την ποσότητα των απορριμμάτων συσκευασίας, είναι πιθανό να υποεκτιμήθηκαν και τα αριθμητικά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του ίδιου πόρου.

65 Και τα εννέα κράτη μέλη με τα οποία συνομιλήσαμε (επισκεφθήκαμε τρία και πραγματοποιήσαμε συνεντεύξεις εξ αποστάσεως με έξι με βάση τις απαντήσεις τους στην έρευνά μας) δήλωσαν ότι χρειάζονταν περισσότερο χρόνο για να χρησιμοποιήσουν μια δεύτερη μέθοδο και στη συνέχεια να εξισορροπήσουν τις δύο μεθόδους. Πέντε από αυτά τα κράτη μέλη ανέφεραν ότι χρειάζονταν περισσότερη υποστήριξη και καθοδήγηση στον τομέα αυτό από την Επιτροπή.

66 Η μη συστηματική χρήση των δύο μεθόδων, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι όταν τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τις δύο μεθόδους τα αποτελέσματα δεν είναι ισορροπημένα, συνεπάγεται ότι τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των συνεισφορών των κρατών μελών δεν είναι πλήρως συγκρίσιμα. Τα κράτη μέλη που θα επανεκτελέσουν τις διαδικασίες κατάρτισης δεδομένων για τον υπολογισμό των στοιχείων προηγούμενων ετών δεν θα είναι σε θέση να επιτύχουν το ίδιο επίπεδο ποιότητας των στοιχείων.

Ως σημείο μέτρησης της ποσότητας που ανακυκλώνεται δεν λαμβάνεται η είσοδος στην εργασία ανακύκλωσης

67 Σύμφωνα με την οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας³⁰, το βάρος των ανακυκλωμένων απορριμμάτων συσκευασίας πρέπει να υπολογίζεται ως το βάρος των απορριμμάτων συσκευασίας που εισέρχονται σε εργασία ανακύκλωσης. Ωστόσο, όταν δεν είναι δυνατόν να ληφθούν με άλλο τρόπο αξιόπιστα στοιχεία, τα κράτη μέλη μπορούν να μετρούν το βάρος κατά την έξοδο από την εργασία διαλογής και να εφαρμόζουν μέσα ποσοστά απωλειών (βλέπε σημείο **12** και [γράφημα 5](#)).

---

³⁰ Άρθρο 6α της οδηγίας [94/62/ΕΚ](#) για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας.

68 Από μελέτες που έχουν εκπονηθεί με σκοπό την αξιολόγηση των δυνητικών απωλειών μεταξύ της εξόδου από την εργασία διαλογής και της εισόδου στην εργασία ανακύκλωσης προκύπτει ότι οι ποσότητες αυτές μπορεί να είναι μεγάλες και να ποικίλλουν σημαντικά. Παραδείγματος χάριν, στο πλαίσιο μελέτης³¹ που εκπονήθηκε για λογαριασμό της Επιτροπής το 2019, εξετάστηκαν 15 μονάδες ανακύκλωσης σε εννέα κράτη μέλη. Επρόκειτο για μέρος των εργασιών αξιολόγησης των στοιχείων που είχαν υποβληθεί στη Eurostat για την επίτευξη των τιμών-στόχου για την ανακύκλωση των απορριμμάτων συσκευασίας. Στο πλαίσιο της μελέτης εντοπίστηκαν ποσοστά απωλειών που κυμαίνονταν μεταξύ 20 % και 45 % της συνολικής εισροής διεργασίας, λόγω της απομάκρυνσης μη στοχευόμενου υλικού ή της απώλειας υγρασίας.

69 Αναλύσαμε τις εκθέσεις ποιότητας που υπέβαλαν τα κράτη μέλη και ελέγξαμε αν αυτά εφάρμοζαν τη σχετική απαίτηση της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας. Από την ανάλυσή μας προκύπτει ότι μόνο έξι κράτη μέλη ανέφεραν στοιχεία σχετικά με την ανακύκλωση χρησιμοποιώντας το σημείο μέτρησης που ορίζει η νομοθεσία (δηλαδή την είσοδο στην εργασία ανακύκλωσης). Η πλειονότητα των κρατών μελών (19) χρησιμοποίησε την παρέκκλιση που προβλέπεται στη νομοθεσία, κυρίως μετρώντας την ποσότητα πλαστικών που εξερχόταν από τις εγκαταστάσεις διαλογής και εφαρμόζοντας μέσα ποσοστά απωλειών που κυμαίνονταν από 6 % έως 54 %. Τα υπόλοιπα δύο κράτη μέλη δεν παρείχαν σχετικές πληροφορίες.

70 Κατά τις επιτόπιες επισκέψεις μας, διαπιστώσαμε ότι σπάνια οι εγκαταστάσεις ανακύκλωσης διέθεταν ζυγαριές για τη ζύγιση των πλαστικών συσκευασιών κατά την είσοδο στην εργασία ανακύκλωσης, που ορίζεται από τη νομοθεσία ως το σημείο υπολογισμού. Ελλείψει ζυγαριών στο σημείο υπολογισμού, αναγκαστικά η ανακυκλούμενη ποσότητα μετράται έμμεσα με τη χρήση της παρέκκλισης που προβλέπεται στη νομοθεσία.

71 Η πρακτική της μέτρησης της ποσότητας των απορριμμάτων κατά την έξοδο από την εγκατάσταση διαλογής, σε συνδυασμό με την απουσία σαφών κανόνων της ΕΕ σχετικά με τα μέσα ποσοστά απωλειών πριν από την εργασία ανακύκλωσης (βλέπε σημείο 52), καθιστά τις εκτιμήσεις των κρατών μελών σχετικά με τις ανακυκλωμένες ποσότητες λιγότερο συγκρίσιμες και αξιόπιστες.

---

³¹ Study to support the implementation of reporting obligations resulting from the new waste legislation adopted in 2018, τελική έκθεση, 2019.

Είναι υπαρκτός ο κίνδυνος τα στοιχεία σχετικά με τις ανακυκλωμένες ποσότητες να είναι αναξιόπιστα λόγω έλλειψης ελέγχων όσον αφορά την επεξεργασία των απορριμμάτων που παραλαμβάνουν οι ανακυκλωτές

72 Όπως περιγράφεται στο σημείο **09**, τα κράτη μέλη πρέπει να καταρτίζουν δεδομένα σχετικά με την ποσότητα των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που παράγεται και αυτή που ανακυκλώνεται. Σύμφωνα με τον ορισμό της ανακύκλωσης, ανακυκλωμένα θεωρούνται όσα απόβλητα μετατρέπονται εκ νέου σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες³².

Δεν διενεργείται κανένας έλεγχος που να διασφαλίζει ότι τα απορρίμματα που παραλαμβάνουν οι ανακυκλωτές όντως ανακυκλώνονται

73 Στα τρία κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε, τα κύρια στοιχεία που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του ίδιου πόρου (ήτοι αυτά που αφορούν τα παραγμένα και ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών) παρασχέθηκαν στις εθνικές αρχές από τις οργανώσεις ευθύνης του παραγωγού. Οι οργανώσεις αυτές δημιουργήθηκαν στα κράτη μέλη για να ανταποκριθούν στις εθνικές απαιτήσεις της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού (ΔΕΠ), όπως ορίζεται στην οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα (βλέπε [πλαίσιο 1](#)).

---

³² Άρθρο 3, παράγραφος 17, της οδηγίας-πλαισίου [2008/98/ΕΚ](#) για τα απόβλητα.

Πλαίσιο 1

Οργανώσεις ευθύνης του παραγωγού

Η οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα ορίζει το «πρόγραμμα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού» (πρόγραμμα ΔΕΠ) ως δέσμη κανόνων που καθορίζονται από τα κράτη μέλη προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι παραγωγοί των προϊόντων φέρουν ευθύνη για τη διαχείριση του σταδίου του κύκλου ζωής ενός προϊόντος που καθίσταται απόβλητο.

Στην εφαρμογή της έννοιας της ΔΕΠ συχνά εμπλέκονται οργανώσεις ευθύνης του παραγωγού, οι οποίες ενεργούν για λογαριασμό διαφόρων παραγωγών συσκευασιών με σκοπό τη δημιουργία συστημάτων συλλογής και ανακύκλωσης των απορριμμάτων τους. Οι οργανώσεις ευθύνης του παραγωγού είναι επίσης υπεύθυνες για την επίτευξη των τιμών-στόχου ανακύκλωσης.

Τα κράτη μέλη μπορούν να διαθέτουν μία ή περισσότερες οργανώσεις ευθύνης του παραγωγού οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών και αναφέρουν τα σχετικά στοιχεία στις αρχές. Παραδείγματος χάριν, στις Κάτω Χώρες υπάρχει μία τέτοια οργάνωση, στην Ιταλία υπάρχουν πέντε που αναφέρουν στοιχεία μέσω κοινοπραξίας και στη Ρουμανία 16, καθεμία από τις οποίες προβαίνει σε ανεξάρτητη αναφορά στοιχείων στις εθνικές αρχές.

74 Κατά τη διάρκεια των επισκέψεών μας σε τρία κράτη μέλη, συλλέξαμε πληροφορίες σχετικά με το είδος των ελέγχων που διενεργήθηκαν, προκειμένου να διασφαλίσουμε ότι τα στοιχεία που είχαν χρησιμοποιηθεί ήταν επαρκώς αξιόπιστα. Διαπιστώσαμε ότι ορισμένοι από αυτούς είχαν διενεργηθεί στους παραγωγούς πλαστικών συσκευασιών, προκειμένου να επαληθευθεί η αξιοπιστία των παρασχεθέντων στοιχείων. Τους ελέγχους αυτούς είχαν διεξαγάγει οι οργανώσεις ευθύνης του παραγωγού ή οι αρχές των κρατών μελών.

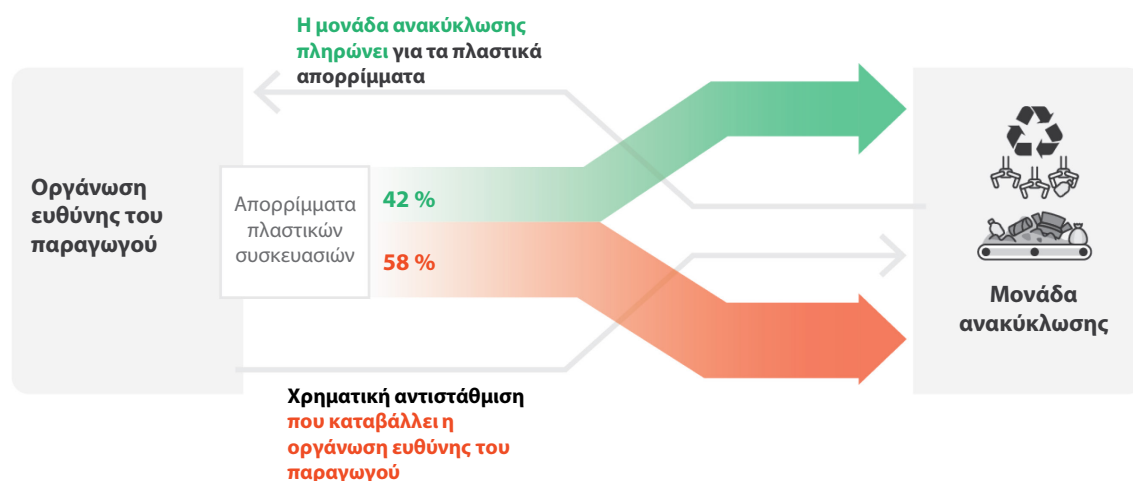
75 Ωστόσο, ούτε οι αρχές των κρατών μελών ούτε η Επιτροπή είχαν προβεί σε εξακριβώσεις ή ελέγχους για να αξιολογήσουν κατά πόσο τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που παρέλαβαν οι ανακυκλωτές είχαν μετατραπεί όντως σε άλλα προϊόντα. Οι διαδικασίες επαλήθευσης της Eurostat δεν περιλαμβάνουν κανέναν έλεγχο επί των ανακυκλωτών. Ούτε η περιβαλλοντική νομοθεσία ούτε η νομοθεσία περί ιδίων πόρων απαιτούν τη διενέργεια τέτοιων ελέγχων.

76 Διαπιστώσαμε επίσης ότι υπάρχει πολύ υψηλός κίνδυνος οι ανακυκλωτές να μην επεξεργάζονται τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που παραλαμβάνουν, για τους λόγους που παρατίθενται στα ακόλουθα σημεία.

77 Οι αρχές και οι ανακυκλωτές και στα τρία κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε ανέφεραν ότι η ανακύκλωση δεν ήταν οικονομικά βιώσιμη για πολλούς τύπους πλαστικών συσκευασιών, καθώς το παρθένο πλαστικό ήταν φθηνότερο από το ανακυκλωμένο. Για τον λόγο αυτό, οι οργανώσεις ευθύνης του παραγωγού χρειάστηκε να αποζημιώσουν τους ανακυκλωτές για τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που παραλάμβαναν στις εγκαταστάσεις τους, με σκοπό την επίτευξη των τιμών-στόχου ανακύκλωσης που ορίζονται στη νομοθεσία. Με τον τρόπο αυτό, αυξάνεται ο κίνδυνος οι ανακυκλωτές να μην έχουν κίνητρα να επενδύουν περαιτέρω πόρους στην επεξεργασία των απορριμμάτων που παραλαμβάνουν.

78 Η μεγαλύτερη οργάνωση ευθύνης του παραγωγού για πλαστικές συσκευασίες σε ένα από τα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε (η οποία κάλυπτε περίπου το 84 % της αγοράς) μας παρείχε πληροφορίες σχετικά με την οικονομική βιωσιμότητα της ανακύκλωσης πλαστικών συσκευασιών. Στο **γράφημα 13** παρουσιάζεται το ποσοστό πλαστικών συσκευασιών για το οποίο η οργάνωση ευθύνης του παραγωγού έλαβε πληρωμή από τους ανακυκλωτές και το ποσοστό για το οποίο αυτή κατέβαλε κάποιο χρηματικό ποσό σε αυτούς το 2022. Για το μεγαλύτερο μέρος των πλαστικών που αποστέλλονται στους ανακυκλωτές, δεν υπήρχε βιώσιμη διέξοδος στην αγορά. Αυτό σημαίνει ότι δεν υπήρχε οικονομικό κίνητρο για την ανακύκλωσή τους.

Γράφημα 13 – Χαμηλή οικονομική βιωσιμότητα της ανακύκλωσης των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών (παράδειγμα από ένα κράτος μέλος)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών που συλλέχθηκαν σε ένα κράτος μέλος.

79 Επιπλέον, δεδομένου ότι τα περισσότερα κράτη μέλη κάνουν χρήση της παρέκκλισης όσον αφορά το σημείο υπολογισμού (βλέπε σημείο 69), τα απορρίμματα δεν μετρώνται κατά την είσοδο στην εργασία ανακύκλωσης, αλλά μόνο κατά την έξοδο από την εργασία διαλογής. Ως εκ τούτου, υπάρχει περιορισμένη βεβαιότητα ότι τα απορρίμματα που δηλώνουν οι ανακυκλωτές ως παραληφθέντα υποβάλλονται πράγματι σε επεξεργασία.

80 Η παράνομη μεταφορά ή διάθεση των πλαστικών απορριμμάτων που παραλαμβάνουν οι ανακυκλωτές, αντί της επεξεργασίας τους όπως απαιτείται από την οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα, συνιστά περιβαλλοντικό έγκλημα. Από τις αξιολογήσεις απειλών όσον αφορά το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα της Ευρωπαϊκών των τελευταίων ετών³³ προκύπτει ότι αυτό το είδος εγκλήματος αποτελεί σημαντική απειλή και βασικό σημείο εστίασης των εργασιών της.

81 Η επισκόπηση του ΕΕΣ με θέμα τα μέτρα που έχει λάβει η ΕΕ για την αντιμετώπιση του προβλήματος των πλαστικών αποβλήτων³⁴ περιγράφει με περισσότερες λεπτομέρειες τους μηχανισμούς που σχετίζονται με την παράνομη διακίνηση απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών. Τονίζεται ότι η παράνομη διάθεση απορριμμάτων συνδέεται με το οργανωμένο έγκλημα και το ξέπλυμα χρήματος. Στην επισκόπηση επισημαίνεται επίσης ότι πρόκειται για μία από τις πλέον επικερδείς παράνομες δραστηριότητες παγκοσμίως, λόγω του χαμηλού κινδύνου δώξεων και των χαμηλών προστίμων.

82 Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για τη λήψη μέτρων επιβολής στον τομέα αυτό. Η οδηγία της ΕΕ του 2008 για το περιβαλλοντικό έγκλημα³⁵ ορίζει κάποιους ελάχιστους κανόνες προστασίας του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου, τους οποίους πρέπει να θεσπίσουν τα κράτη μέλη. Ωστόσο, σε αξιολόγησή της του 2020, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η οδηγία δεν είχε ιδιαίτερα αποτελέσματα στην πράξη³⁶.

---

³³ SOCTA 2013, SOCTA 2017 και SOCTA 2021.

³⁴ Επισκόπηση αριθ. 04/2020 του ΕΕΣ, με τίτλο «Μέτρα της ΕΕ για την αντιμετώπιση του προβλήματος των πλαστικών αποβλήτων».

³⁵ Οδηγία 2008/99/ΕΚ.

³⁶ Έκθεση αξιολόγησης της οδηγίας για το περιβαλλοντικό έγκλημα.

83 Στο **πλαίσιο 2** παρατίθενται παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο οι παράνομες δραστηριότητες μπορούν να στρεβλώσουν την αξιοπιστία των στοιχείων σχετικά με τις ανακυκλωμένες ποσότητες που δηλώνονται. Αφορούν δύο πραγματικές υποθέσεις που αποκάλυψαν πρόσφατα οι αρχές επιβολής του νόμου σε τρία κράτη μέλη.

Πλαίσιο 2

Παραδείγματα παράνομων δραστηριοτήτων σχετικά με τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών

Παράνομη διακίνηση μεταξύ Γαλλίας και Ισπανίας

Στο πλαίσιο κοινής επιχείρησης μεταξύ των εθνικών αρχών της Ισπανίας και της Γαλλίας το 2022, ανακαλύφθηκε δίκτυο παράνομης διακίνησης απορριμμάτων από τη Γαλλία, τα οποία απορρίπτονταν παράνομα σε χώρο υγειονομικής ταφής στην Ισπανία³⁷.

Το μείγμα πλαστικών, χαρτιού και χαρτονιού είχε δηλωθεί ως αποστελλόμενο για ανακύκλωση. Από τα μέσα του 2020, περισσότεροι από 30 000 τόνοι τέτοιων απορριμμάτων είχαν διακινηθεί προς την Ισπανία, αποφέροντας κέρδη εκατομμυρίων ευρώ στο δίκτυο.

Εγκληματική ομάδα με εμπειρία στην παραποίηση ανακυκλωμένων ποσοτήτων στη Ρουμανία

Το 2023, οι αρχές της Ρουμανίας εντόπισαν εγκληματική οργάνωση που δραστηριοποιούνταν την τελευταία δεκαετία στον τομέα της διαχείρισης απορριμμάτων³⁸. Σκοπός της ήταν ο προσπορισμός αδικαιολόγητου χρηματοοικονομικού οφέλους αναφέροντας ως ανακυκλωμένη την κατά το δυνατόν μεγαλύτερη ποσότητα εικονικών απορριμμάτων. Η ομάδα προσκόμιζε πλαστά τιμολόγια για να αποδείξει την πώληση ή την παράδοση των απορριμμάτων σε διάφορους ανακυκλωτές/συλλέκτες.

³⁷ Δελτίο Τύπου της ισπανικής αστυνομίας, 23.7.2022.

³⁸ Δελτίο Τύπου της διεύθυνσης ερευνών του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας της Ρουμανίας, 21.3.2023.

84 Λόγω τόσο της απουσίας ελέγχων όσο και των παραγόντων που περιγράφονται στα σημεία **77** έως **83**, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος μέρος των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που παραλαμβάνουν οι ανακυκλωτές να μην ανακυκλώνεται στη συνέχεια. Η παράνομη διάθεση απορριμμάτων, όταν δηλαδή τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που δηλώνονται ως ανακυκλωμένα στην πραγματικότητα αποτεφρώνονται, απορρίπτονται στο φυσικό περιβάλλον ή καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής, οδηγεί σε μείωση των ποσών που οφείλονται για τον ίδιο πόρο. Η συνολική ποσότητα που δηλώθηκε ως ανακυκλωμένη από τα κράτη μέλη ανήλθε σε 6,6 δισεκατομμύρια χιλιόγραμμα (41 % των συνολικών παραγμένων απορριμμάτων) το 2021, κάτι που είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των συνεισφορών των κρατών μελών κατά 5,3 δισεκατομμύρια ευρώ.

Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να διασφαλίσουν ότι οι συνθήκες ανακύκλωσης των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που εξάγονται εκτός ΕΕ είναι σε γενικές γραμμές ισοδύναμες με εκείνες των εργασιών ανακύκλωσης στην ΕΕ

85 Σύμφωνα με την οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας, όταν τα απορρίμματα εξάγονται εκτός ΕΕ προς ανακύκλωση, τα κράτη μέλη πρέπει να αποδεικνύουν ότι οι συνθήκες ευθυγραμμίζονται σε γενικές γραμμές με τις απαιτήσεις της σχετικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας της ΕΕ (βλέπε σημείο **14**).

86 Όπως περιγράφεται στα σημεία **73** έως **84**, δεν αποκομίζεται επαρκής βεβαιότητα ότι τα απορρίμματα που παραλαμβάνουν οι ανακυκλωτές στην ΕΕ ανακυκλώνονται στη συνέχεια. Το ίδιο ισχύει και για τα πλαστικά απορρίμματα που εξάγονται εκτός ΕΕ προς ανακύκλωση. Παρόλο που ο κανονισμός για τις μεταφορές αποβλήτων επιβάλλει περιορισμούς στις χώρες που μπορούν να παραλαμβάνουν πλαστικά απορρίμματα από την ΕΕ, τα κράτη μέλη δεν είναι επί του παρόντος σε θέση να επαληθεύουν ότι τα απορρίμματα που εξάγονται εκτός ΕΕ ανακυκλώνονται σε συνθήκες γενικά ισοδύναμες με τις απαιτήσεις της ΕΕ.

87 Τα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε και εκείνα με τα οποία συνομιλήσαμε εξ αποστάσεως κατόπιν της συμμετοχής τους στην έρευνά μας μας ανέφεραν ότι, στην περίπτωση των εξαγωγών εκτός ΕΕ, είναι πολύ δύσκολο να συγκεντρωθούν πληροφορίες σχετικά με τις ανακυκλωμένες ποσότητες με βάση το σημείο υπολογισμού. Ως εκ τούτου, δεν αποκομίζεται βεβαιότητα ότι τα απορρίμματα αυτά πράγματι ανακυκλώνονται. Υπάρχει έτσι κίνδυνος για την αξιοπιστία των στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του ιδίου πόρου.

88 Η ποσότητα των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που δηλώθηκαν ως ανακυκλωμένα εκτός ΕΕ στις ετήσιες καταστάσεις που υπέβαλαν τα κράτη μέλη τον Ιούλιο του 2023 (αναφορικά με το έτος 2021) ανήλθε σε 268 εκατομμύρια χιλιόγραμμα (4,1 % της συνολικής ποσότητας που ανακυκλώθηκε), κάτι που αντιπροσωπεύει μείωση των συνεισφορών των κρατών μελών κατά 214 εκατομμύρια ευρώ.

Οι επιθεωρήσεις της Επιτροπής πραγματοποιούνται βάσει των καθιερωμένων διαδικασιών, αλλά δεν επαρκούν για την κάλυψη των σημαντικότερων κινδύνων που μπορεί να εμφανίσει η διαδικασία κατάρτισης δεδομένων

89 Η διαδικασία επαλήθευσης της Eurostat, η οποία περιλαμβάνει επιθεωρήσεις και ελέγχους βάσει εγγράφων, πρέπει να καλύπτει επαρκώς τους κινδύνους που υπάρχουν για τη διαδικασία κατάρτισης δεδομένων σχετικά με τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών και να επιφέρει βελτιώσεις όσον αφορά τη συγκρισιμότητα, την αξιοπιστία και την πληρότητα των σχετικών στοιχείων³⁹.

90 Η Eurostat επαληθεύει τα στοιχεία που υποβάλλουν τα κράτη μέλη ακολουθώντας μια πολυετή διαδικασία. Η πρώτη διαδικασία επαλήθευσης ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2023 (αφότου τα κράτη μέλη υπέβαλαν τα στοιχεία τους για το 2021) και θα λάβει τέλος το 2026. Οι επαληθεύσεις βασίζονται στις ετήσιες καταστάσεις, στις εκθέσεις ποιότητας και στα βιβλία απογραφής των πηγών και των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των σχετικών στατιστικών στοιχείων (βλέπε λεπτομέρειες στο [πλαίσιο 3](#)). Περιλαμβάνουν επίσης επισκέψεις επιθεώρησης στα κράτη μέλη. Σε συνέχεια των επιθεωρήσεών της και με στόχο την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, η ΓΔ BUDG διατυπώνει, όπου απαιτείται, επιφυλάξεις σχετικά με τις διαδικασίες κατάρτισης δεδομένων που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη. Οι επιφυλάξεις αυτές μπορούν να αρθούν μόλις επέλθει η αναγκαία βελτίωση στις σχετικές διαδικασίες. Ωστόσο, όπως και στην περίπτωση άλλων ιδίων πόρων, μπορεί στην πράξη να μεσολαβήσουν αρκετά χρόνια μέχρι την άρση των επιφυλάξεων.

---

³⁹ Αιτιολογική σκέψη 3 του [εκτελεστικού κανονισμού \(ΕΕ\) 595/2023](#).

Πλαίσιο 3

Βασικά έγγραφα που καταρτίζουν τα κράτη μέλη

Ετήσια κατάσταση

Έκθεση που παρέχει στατιστικά στοιχεία σχετικά με το βάρος των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που παρήχθησαν στο κράτος μέλος και το βάρος των συγκεκριμένων απορριμμάτων που ανακυκλώθηκαν, περιλαμβανομένου του υπολογισμού του ίδιου πόρου που βασίζεται στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών.

Έκθεση ποιότητας

Έγγραφο που καταρτίζεται στο πλαίσιο της ετήσιας συλλογής δεδομένων δυνάμει της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας. Περιλαμβάνει σύντομη περιγραφή των διαδικασιών κατάρτισης δεδομένων σχετικά με την παραγωγή και την ανακύκλωση των απορριμμάτων συσκευασίας.

Βιβλίο απογραφής πηγών και μεθόδων

Λεπτομερής περιγραφή των πηγών, των μεθόδων και των διαδικασιών κατάρτισης δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή των στοιχείων που περιλαμβάνονται στις ετήσιες καταστάσεις.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2023/595 της Επιτροπής, της απόφασης 2005/270/ΕΚ της Επιτροπής και του εγγράφου SPPW/2021-1/07 της Επιτροπής.

91 Εξετάσαμε το μοντέλο ανάλυσης κινδύνου της Eurostat και τον τρόπο με τον οποίο το εφάρμοζε για την προτεραιοποίηση των κρατών μελών στα οποία θα πραγματοποιούσε επισκέψεις επιθεώρησης. Αναλύσαμε επίσης τις διαδικασίες που ακολουθούσε η Eurostat για τη διενέργεια των επαληθεύσεων της στα κράτη μέλη. Στο πλαίσιο της έρευνάς μας, ρωτήσαμε τα κράτη μέλη αν η προσέγγιση επαλήθευσης της Eurostat κάλυπτε τους βασικούς κινδύνους για τον ίδιο πόρο. Διαπιστώσαμε ότι το πλαίσιο επαλήθευσης της Eurostat βασιζόταν σε διαδικασίες και μεθοδολογίες παρεμφερείς με εκείνες που εφαρμόζει η Επιτροπή για την επαλήθευση άλλων ιδίων πόρων, όπως οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στο ΑΕΕ και στον ΦΠΑ.

92 Στο πλαίσιο των επισκέψεων επιθεώρησης, η Eurostat μπορεί να διενεργεί άμεση επαλήθευση στοιχείων από τομείς υψηλότερου κινδύνου σε κάθε κράτος μέλος. Στο πλαίσιο αυτό ελέγχονται μία ή περισσότερες πτυχές της διαδικασίας κατάρτισης δεδομένων, προκειμένου να προσδιοριστεί η διαδρομή επαλήθευσης, από τα εκάστοτε επιλεγμένα συστατικά των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών μέχρι τα στοιχεία πηγής. Κατά τον χρόνο του ελέγχου μας, η Eurostat δεν είχε αναπτύξει κριτήρια για την αξιολόγηση της ανάγκης άμεσων επαληθεύσεων στα κράτη μέλη. Η απουσία εναρμονισμένων κριτηρίων ενέχει τον κίνδυνο οι αρμόδιοι υπάλληλοι να μην εφαρμόζουν συνεκτική προσέγγιση ως προς τις άμεσες επαληθεύσεις στα διάφορα κράτη μέλη. Μέχρι τον Φεβρουάριο του 2024, η Eurostat δεν είχε προβεί σε άμεσες επαληθεύσεις των διαδικασιών κατάρτισης δεδομένων σε κανένα από τα πέντε κράτη μέλη στα οποία διενήργησε επιθεώρηση.

93 Από τα αποτελέσματα της έρευνας προκύπτει ότι τα περισσότερα κράτη μέλη (81 % εκείνων που συμμετείχαν στην έρευνά μας) θεωρούσαν ότι η διαδικασία επαλήθευσης που προέβλεπε η Eurostat κάλυπτε πλήρως ή εν μέρει τους βασικούς κινδύνους. Ωστόσο, περίπου τα μισά κράτη μέλη δεν πίστευαν ότι η διαδικασία επαλήθευσης θα κάλυπτε σε επαρκή βαθμό τους κινδύνους που σχετίζονταν με τις μεθόδους «διατιθέμενα στην αγορά» και «ανάλυση απορριμμάτων», την εξισορρόπηση, την απουσία ανεξάρτητης επαλήθευσης των στοιχείων σχετικά με τις ποσότητες που ανακυκλώθηκαν και την απουσία αξιόπιστων εκτιμήσεων των ποσοστών απωλειών.

94 Δεδομένου ότι αρκετά μεθοδολογικά ζητήματα δεν έχουν ακόμη διευθετηθεί, θα είναι δύσκολο να διασφαλιστεί η επαρκής κάλυψη των βασικών κινδύνων για την ποιότητα των στοιχείων των κρατών μελών στο πλαίσιο του τρέχοντος κύκλου επαλήθευσης. Για ορισμένα ζητήματα χρειάζεται να εκδοθούν κατευθυντήριες γραμμές ή να θεσπιστεί νομοθεσία σε επίπεδο ΕΕ, παραδείγματος χάριν σχετικά με τα μέσα ποσοστά απωλειών (βλέπε σημεία 51 και 52), και, ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατόν να διευθετηθούν αποκλειστικά με τις επαληθεύσεις της Eurostat και την επακόλουθη διατύπωση επιφυλάξεων. Άλλα ζητήματα, όπως η μη διενέργεια ελέγχων σχετικά με την επεξεργασία των απορριμμάτων που λαμβάνουν οι ανακυκλωτές, δεν εμπίπτουν στην εμβέλεια των επαληθεύσεων της Eurostat (βλέπε σημείο 75).

Συμπεράσματα και συστάσεις

95 Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα κράτη μέλη δεν ήταν επαρκώς προετοιμασμένα για την εφαρμογή του ιδίου πόρου που βασίζεται στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών και ότι, παρόλο που οι δράσεις της Επιτροπής για την παρακολούθηση και τη στήριξη της εφαρμογής του ιδίου πόρου συνέβαλαν στη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων, δεν έλαβαν χώρα εγκαίρως. Καταλήγουμε επίσης στο συμπέρασμα ότι τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για τους σκοπούς του ιδίου πόρου δεν ήταν επαρκώς συγκρίσιμα και αξιόπιστα. Αυτό επηρεάζει με τη σειρά του τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για την αναφορά στοιχείων σχετικά με την επίτευξη των τιμών-στόχου ανακύκλωσης που ορίζονται στην οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας.

96 Διαπιστώσαμε ότι η εισαγωγή του νέου ιδίου πόρου δεν ήταν εύρυθμη. Τα κράτη μέλη καθυστέρησαν να μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο βασικές νομικές πτυχές και η Επιτροπή δεν παρακολούθησε έγκαιρα τα σχετικά με τη μεταφορά ζητήματα που επηρεάζουν τον υπολογισμό του ιδίου πόρου (βλέπε σημεία **27-33**). Μολονότι αυτό ήταν εν μέρει αποτέλεσμα των περιορισμών που επιβλήθηκαν λόγω της πανδημίας COVID-19, διαπιστώσαμε ότι η υποστήριξη της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη κατά τα πρώτα στάδια της εφαρμογής ήταν χρήσιμη αλλά όχι έγκαιρη (βλέπε σημεία **34-41**). Η καθυστερημένη έγκριση βασικών νομικών απαιτήσεων παρεμπόδισε την εναρμονισμένη εισαγωγή του ιδίου πόρου (βλέπε σημεία **44-53**). Κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του ιδίου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά, τα ζητήματα αυτά είχαν επίπτωση στο εισπραχθέν βάσει των προβλέψεων των κρατών μελών ποσό, το οποίο ήταν κατά 1,1 δισεκατομμύρια ευρώ χαμηλότερο από το ποσό που προκύπτει βάσει των εκτιμήσεων που περιλαμβάνονταν στις ετήσιες καταστάσεις. Η διαφορά αυτή χρειάστηκε να αντισταθμιστεί από τον ίδιο πόρο που βασίζεται στο ΑΕΕ και, ως εκ τούτου, δεν υπήρξε επίπτωση στον προϋπολογισμό της ΕΕ (βλέπε σημεία **54-60**). Τα επόμενα χρόνια αναμένεται να καθιερωθούν περισσότεροι ίδιοι πόροι (βλέπε σημείο **02**).

Σύσταση 1 – Να εφαρμοστούν τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την εισαγωγή του ιδίου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά

Κατά την προετοιμασία εισαγωγής νέων ιδίων πόρων στο μέλλον, η Επιτροπή οφείλει:

- α) να προσδιορίσει τις νομοθετικές αλλαγές που είναι αναγκαίες και να καταρτίσει εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα για την υποβολή σχετικής πρότασης·
- β) όταν οι νέοι ίδιοι πόροι βασίζονται σε στοιχεία που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, να εντοπίζει τους βασικούς κινδύνους για την ποιότητα των στοιχείων και να κοινοποιεί τις σχετικές πληροφορίες στα κράτη μέλη πριν από την εισαγωγή τους·
- γ) να καθιερώσει μια αποδοτική διαδικασία για τη μεταπαρακολούθηση τυχόν περιπτώσεων σημαντικής μη συμμόρφωσης που εντοπίζονται όσον αφορά τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο ή ζητημάτων που επηρεάζουν την ποιότητα των στοιχείων.

Ημερομηνία-στόχος: για τις προτάσεις για νέους ίδιους πόρους που θα υποβληθούν μετά το 2024

97 Τα κράτη μέλη δεν είχαν εφαρμόσει βασικές διαδικασίες κατάρτισης δεδομένων, όπως η χρήση των δύο μεθόδων κατάρτισης δεδομένων για τα παραγμένα απορρίμματα και η εξισορρόπηση των αποτελεσμάτων (βλέπε σημεία [61-66](#)), η χρήση του σημείου μέτρησης που ορίζεται στη νομοθεσία για τον υπολογισμό των ποσοτήτων που ανακυκλώθηκαν ή η χρήση των μέσων ποσοστών απωλειών βάσει εναρμονισμένων κανόνων (βλέπε σημεία [67-71](#)). Διαπιστώσαμε επίσης ότι υπάρχουν διαφορετικοί ορισμοί του *πλαστικού* στα διάφορα νομικά έγγραφα της ΕΕ (βλέπε σημεία [43-45](#)) και ότι δεν είχαν μεταφέρει όλα τα κράτη μέλη στο εθνικό τους δίκαιο κανόνες για την κατάρτιση δεδομένων, όπως απαιτείται από την οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (βλέπε σημεία [30](#) και [31](#)).

Σύσταση 2 – Να βελτιωθεί η συγκρισιμότητα και η αξιοπιστία των στοιχείων

Η Επιτροπή οφείλει:

- α) να καταρτίσει χρονοδιάγραμμα, από κοινού με τα κράτη μέλη, για την αντιμετώπιση των προσκομμάτων στην εκτίμηση από κάθε χώρα της ποσότητας των παραγμένων απορριμμάτων μέσω της χρήσης των δύο μεθόδων και της εξισορρόπησης των αποτελεσμάτων·
- β) να προσδιορίσει, μαζί με τα κράτη μέλη, τις δυσκολίες εκείνες που δεν τους επιτρέπουν να χρησιμοποιούν ως σημείο υπολογισμού την είσοδο στην εργασία ανακύκλωσης για τον καθορισμό της ποσότητας των απορριμμάτων που δηλώνονται ως ανακυκλωμένα, και να λάβει μέτρα για την εξάλειψή τους·
- γ) να υποβάλει αναθεωρημένη πρόταση κατ' εξουσιοδότηση πράξης για τον καθορισμό των μέσων ποσοστών απωλειών·
- δ) να προτείνει την ευθυγράμμιση του ορισμού του πλαστικού σε όλα τα κείμενα που άπτονται του ίδιου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά.

Ημερομηνία-στόχος: 2026

98 Το νομικό πλαίσιο δεν προβλέπει τη διενέργεια ελέγχων στις εργασίες ανακύκλωσης. Ως εκ τούτου, είναι υπαρκτός ο κίνδυνος τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που δηλώνονται ως ανακυκλωμένα να μην ανακυκλώνονται στην πραγματικότητα σε όλες τις περιπτώσεις (βλέπε σημεία [72-84](#)). Διαπιστώσαμε επίσης ότι τα κράτη μέλη δεν ήταν σε θέση να διασφαλίσουν ότι οι συνθήκες ανακύκλωσης των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που εξάγονταν εκτός ΕΕ ήταν σε γενικές γραμμές ισοδύναμες με εκείνες των εργασιών ανακύκλωσης της ΕΕ (βλέπε σημεία [85-88](#)). Οι επιθεωρήσεις της Επιτροπής πραγματοποιούνταν βάσει των καθιερωμένων διαδικασιών, αλλά δεν επαρκούσαν για την κάλυψη των σημαντικότερων κινδύνων που μπορεί να εμφανίσει η διαδικασία κατάρτισης δεδομένων (βλέπε σημεία [89-94](#)).

Σύσταση 3 – Να μετριαστεί ο κίνδυνος μη επακόλουθης ανακύκλωσης των απορριμμάτων που αποστέλλονται σε ανακυκλωτές

Η Επιτροπή οφείλει να αξιολογήσει τον κίνδυνο τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που αποστέλλονται σε ανακυκλωτές εντός και εκτός ΕΕ να μην ανακυκλώνονται στη συνέχεια, να προσδιορίσει κατάλληλες ενέργειες για τον μετριασμό του κινδύνου αυτού και να τις συζητήσει με τα κράτη μέλη με σκοπό την υλοποίησή τους.

Ημερομηνία-στόχος: 2027

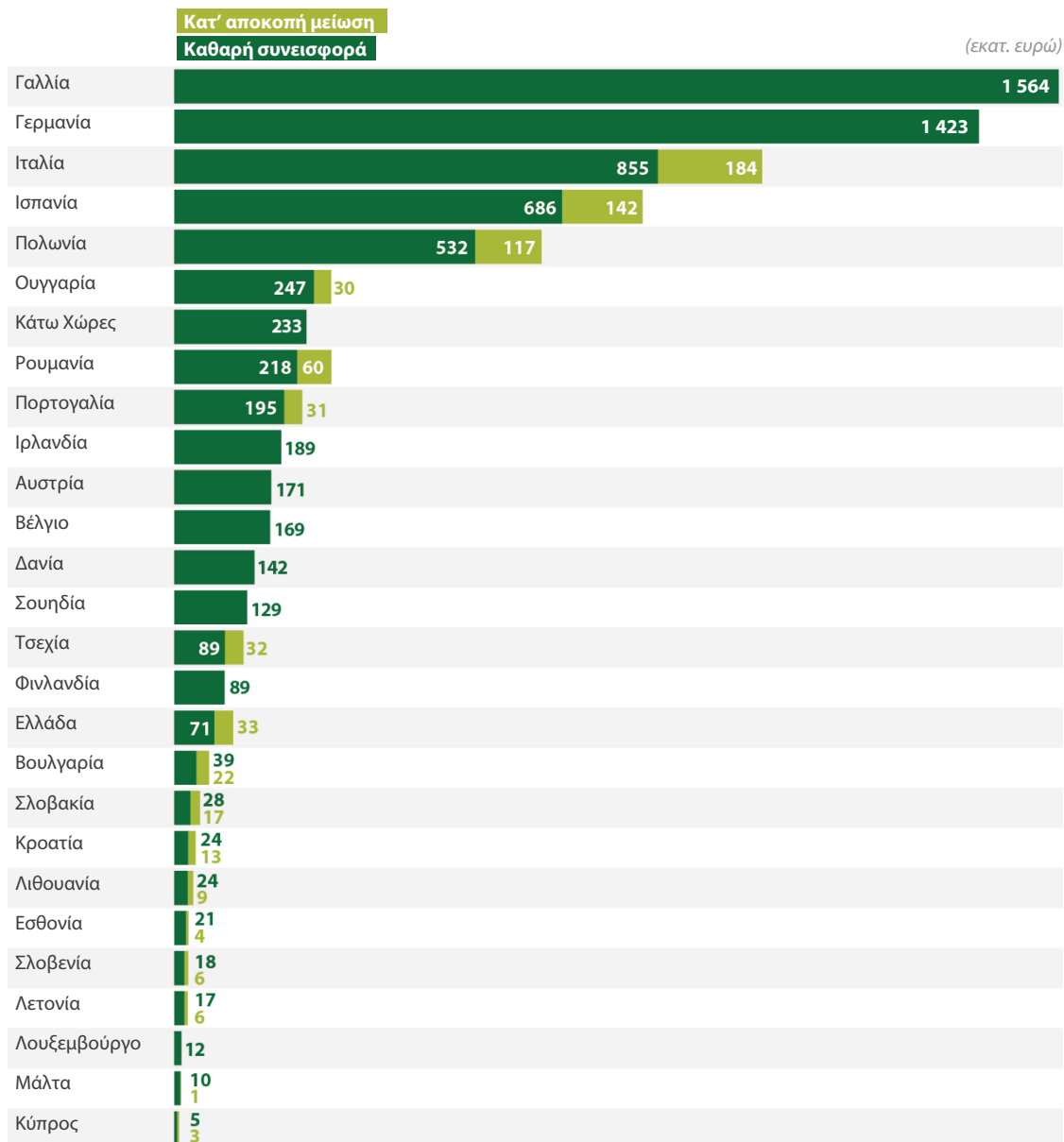
Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα V, του οποίου προεδρεύει ο Jan Gregor, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 9ης Ιουλίου 2024.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Tony Murphy
Πρόεδρος

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι – Καθαρές συνεισφορές των κρατών μελών στον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά το 2023 και αντίστοιχες μειώσεις

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του πίνακα 3 του διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 4 της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2023.

Συντομογραφίες

ΑΕΕ: Ακαθάριστο εθνικό εισόδημα

ΑΕΠ: Ακαθάριστο εθνικό προϊόν

ΓΔ BUDG: Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού

ΓΔ ENV: Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος

ΔΕΠ: Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού

ΦΠΑ: Φόρος προστιθέμενης αξίας

Eurostat: Στατιστική Υπηρεσία της ΕΕ

SPPW: Στατιστικά στοιχεία για τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών (statistics on plastic packaging waste)

Γλωσσάριο

Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού: Προσέγγιση βάσει της οποίας στη σφαίρα περιβαλλοντικής ευθύνης του παραγωγού προστίθεται και το μετά την κατανάλωση στάδιο του κύκλου ζωής ενός προϊόντος, περιλαμβανομένων της ανακύκλωσης και της διάθεσής του.

Οργάνωση ευθύνης του παραγωγού: Φορέας που έχει συσταθεί από κατασκευαστές με σκοπό την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των προϊόντων τους.

Προσέγγιση «διατιθέμενα στην αγορά»: Μέθοδος εκτίμησης της ποσότητας των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών τη στιγμή κατά την οποία το προϊόν παρέχεται προς διανομή, κατανάλωση ή χρήση, με βάση κυρίως στοιχεία προερχόμενα από τους παραγωγούς πλαστικών συσκευασιών.

Απαντήσεις της Επιτροπής

<https://www.eca.europa.eu/el/publications/sr-2024-16>

Χρονογραμμή

<https://www.eca.europa.eu/el/publications/sr-2024-16>

Κλιμάκιο ελέγχου

Στις ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτό διενεργεί επί πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ ή επί διαχειριστικών θεμάτων που αφορούν συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού. Το ΕΕΣ επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά έργα κατά τρόπο ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου V (Χρηματοδότηση και διοίκηση της Ένωσης), του οποίου προεδρεύει ο Jan Gregor, Μέλος του ΕΕΣ. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν ο Λευτέρης Χριστοφόρου, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενος από τον Θεοδόση Τσιόλα, προϊστάμενο του ιδιαίτερου γραφείου του, την Παναγιώτα Λιάπη, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο του, τον Alberto Gasperoni, διοικητικό στέλεχος, τον José Parente, υπεύθυνο έργου, την Diana Voinea, αναπληρώτρια υπεύθυνη έργου, την Eda Caliskan, ελέγκτρια, και τους Tadhg Ó Caoimh και Marco Fians, ελεγκτές. Η Giuliana Lucchese παρείχε υποστήριξη για τη δημιουργία των γραφικών.

Από αριστερά: Παναγιώτα Λιάπη, Alberto Gasperoni, José Parente, Diana Voinea, Λευτέρης Χριστοφόρου, Tadhg Ó Caoimh, Eda Caliskan, Marco Fians και Θεοδόσης Τσιόλας.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2024

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην [απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Ισχύει, επομένως, ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, τα λογότυπα και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστότοπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστότοπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

HTML	ISBN 978-92-849-2882-8	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/061370	QJ-AB-24-018-EL-Q
PDF	ISBN 978-92-849-2854-5	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/13248	QJ-AB-24-018-EL-N

Τον Ιανουάριο του 2021, η ΕΕ εισήγαγε έναν νέο ίδιο πόρο, ο οποίος βασίζεται στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που παράγονται στα κράτη μέλη. Το 2023, τα έσοδα από τον ίδιο πόρο αυτό ανήλθαν σε 7,2 δισεκατομμύρια ευρώ, ήτοι στο 4,0 % των συνολικών εσόδων της ΕΕ. Αξιολογήσαμε την εισαγωγή του νέου αυτού ιδίου πόρου και καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα κράτη μέλη δεν ήταν επαρκώς προετοιμασμένα, ενώ τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν ήταν μη αρκούντως συγκρίσιμα και αξιόπιστα. Αν και οι δράσεις της Επιτροπής βελτίωσαν την ποιότητα των στοιχείων, δεν έλαβαν χώρα εγκαίρως. Συνιστούμε στην Επιτροπή να εφαρμόσει τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την εισαγωγή του νέου αυτού ιδίου πόρου, να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα και την αξιοπιστία των στοιχείων, και να μετριάσει τον κίνδυνο να μην ανακυκλώνονται στην πράξη τα απορρίμματα που αποστέλλονται σε ανακυκλωτές.

Ειδική έκθεση του ΕΕΣ υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/contact
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors